KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 10 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, MARCH-KOVO 9 D., 1938 M. | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Ispanų Laivynas Sudaužė Fašistų Blokadą ant Jurų

SKRAIDUOLIS "BALEARES" NUSKANDINTAS.

Kartu su juo nuėjo juros dugnan apie 600 fašistų; kitus išgelbėjo anglai.

Pereitą nedėldienį Ispanijos respublikos karo laivynas atliko be galo šaunų žygį: jis sudaužė fašistų laivyną ir išblaškė jų blokadą. Didžiausis priešo laivas, skraiduolis "Baleares," apginkluotas naujausiomis Italijos kanuolėmis, buvo susprogdintas ir nugarmėjo į juros gelmes, nusinešdamas kartu su savim apie 600 fašistų, jų tarpe vyriausį admirolą ir daug kitų aukštų viršininkų. Antras panašus fašistų laivas, skraiduolis "Canarias," buvo uždegtas ir greitai pasitraukė.

Tai buvo visai netikėtas fašistams smugis. Lojalistų laivynas per paskutinius metus buvo kaip ir išnykęs. Jis nieko neveikė ir niekur nesirodė. Tuo tarpu fašistų laivynas, susidedantis iš dviejų minėtųjų skraiduolių ir šešių itališkų naikintuvų, siautė Ispanijos pakraščiais ir gaudė arba skandino visus laivus, kurie tik mėgino įplaukt į lojalistų uostus. Dėl šitos blokados lojalistai negalėjo gauti iš užsienio nei karo medžiagos, nei maisto. O fašistai trynė savo kruvinas rankas ir džiaugėsi, kad jų blokoda pasmaugsianti Ispanijos respubliką.

Ir štai, kai pereitą nedėldienį ties lojalistų uostu Cartagena pasirodė fašistų laivynas iš 8 laivų ir sustojęs už keliolikos mylių nuo kranto pradėjo vemti tirštais dumais, iš Cartagenos uosto išplaukė lojalistų skraiduoliai "Libertad" ir "Mendez Nunez," kuriuos lydėjo 4 naikintuvai. Buvo da ankstyvas rytas. Lojalistų laivai leidosi tiesiai priešo link. Kai tik fašistų laivai pamatė besiartinantį respublikos laivyną, visi jie atsuko vuodegas ir leidosi bėgti visais garais, palikdami paskui save tiktai baltas putų juostas ant jurių. Ir pabėgo. Diena buvo da neišaušus ir toli nesimatė. Bet lojalistai buvo pasiryžę kovai ir nutarė laukti.

Neužilgo fašistų laivynas vėl pasirodė. Lojalistų laivams tuoj buvo duotas įsakymas pulti priešą visu greitumu. Ir visi respublikos laivai leidosi pirmyn. Už kokių 4—5000 jardų jie jau atidarė ugnį. Užvirė kova. Valdžios skraiduoliai liuobė plienu iš sunkiųjų savo kanuolių, o naikintuvai pradėjo šaudyt povandeninėmis torpedomis. Išleidus 12 torpedų, didžiausis fašistų laivas pašoko viršun, iš jo vidurių kilo liepsnos ir dideli dumų debesiai.

Šaudymas buvo nutrauktas. Vyriausis fašistų laivas ėmė skęsti, o kiti nusigandę pasileido bėgti.

Patenkinti savo pasisekimu, respublikos laivai nutarė grįžti atgal į Cartageną. Kaip tik lojalistų valdžia gavo per radio žinią, kad fašistų laivynas sumuštas ir bėga, ji tuoj išsiuntė 6 orlaivius su bombomis vytis priešą. Nuskridę orlaiviai rado fašistų laivą da nenuskendusį. Prie jo buvo sugryžę jau ir kiti laivai. Orlaiviai tuoj ėmė juos bombarduoti ir šaudyt iš kulkasvaidžių. Viena oro bomba pataikė į kitą fašistų skraiduolį ir tas tuoj užsidegė. Sveiki fašistų laivai vėl iškriko į visas puses.

Susprogdintas pirmasis priešo laivas skendo povaliai ir vis degė.

Orlaiviai sugryžo į Cartagenos uostą, pasiėmė daugiau bombų ir vėl nulėkė bombarduoti degantį laivą. Dabar jie rado jau anglų laivų, kurie stengėsi gelbėt fašistus iš degančio laivo. Orlaiviai paleido da keliatą bombų ir viena jų sužeidė keliatą anglų. Mat, mėtydami bombas iš 10,000 pėdų aukštumos, lojalistų orlaiviai anglų nepažino.

Anglų laivai pasitraukė. Dabar anglai praneša, kad jie išgelbėjo iš fašistų laivo apie 200 žmonių, o apie 600 fašistų nugarmėjo jurių dugnan su visu savo laivu.

Šis įvykis sukėlė didelio entuziazmo Ispanijos respublikoj, nes jis parodė, kad lojalistai gali visai sunaikinti priešo laivus ir paliuosuoti savo pakraščius nuo blokados.

Keršydami už šitą smugį, fašistai šio panedėlio naktį bombardavo iš oro Cartagenos uostą. Bet valdžia sako, kad visos jų bombas nulėkė pro šalį ir jokių nuostolių uostui nepadarė.

Mussoliniui Įteikta Etiopijos Karuna.

Iš Romos pranešama, kad italų generolas Rodolfo Graziani (ištark: Gracijani) atvežė iš Etiopijos ir įteikė Mussoliniui buvusio Etiopijos karaliaus karuną ir skeptrą. Tuos dalykus gen. Graziani pavogė Addis Ababoj 1936 metais, kuomet jo vadovaujami banditai užėmė Etiopijos sostinę. Mussolinis liepęs auksinę karuną ir skeptrą padėti Romos Kolonijų Muziejun.

KANADOJ PANAIKINTAS "SOCIAL CREDIT."

Vyriausis Kanados teismas pereitą sąvaitę panaikino Albertos provincijos "Socialio Kredito" įstatymą, kuriuo Aberharto valdžia tikėjosi panaikinti nedarbą ir užtikrinti visiems piliečiams "amžiną gerbuvį.' Teismas nusprendė, kad šitokia tvarka yra "priešinga Kanados konstitucijai," o teisingiau pasakius — priešinga kapitalistų interesams.

ASFALTO SPROGIMAS SUKRĖTĖ MIESTĄ.

Fall River, Mass. — Pereitą sąvaitę čia sprogo virinamas asfaltas. Trenksmas sukrėtė visą miestą.

Amerika Planuoja Naują Kanalą.

Laivų kelias per Nikaraguą kainuos $752,000,000.

Amerika įsitikino, kad karas su plėšriaja Japonija neišvengiamas, ir todėl pradėjo ruoštis tam karui ne juokais. Paskutinėmis dienomis Washingtone kilo sumanymas įsitaisyti net du karo laivynu, vieną Pacifiko vandenynui, o antrą Atlantui. Tas kainuosią apie $1,121,000,000. Kongresas pradės šį sumanymą svarstyti jau šią sąvaitę. Senatorius Borah pasakė, kad tai reiškia neišvengiamą karą.

Negana to, Washingtone sugalvota kasti per Nikaraguą kanalą, kuris jungtų Atlantą su Pacifiku. Vieną tokį kanalą ši šalis jau turi —tai Panamos Kanalas. Bet inžinieriai apskaičiavo, kad vieno neužtenka. Norint greitai perkelti karo laivus iš vienos Amerikos pusės į antrą, butinai reikalingas antras kanalas. Jau apskaičiuota, kad jo iškasimas per Nikaraguos respubliką užims 10 metų laiko ir kainuos $752,000,000.

SIULO JAUNIEMS VYRAMS NEMOKAMĄ JURININKYSTĖS KURSĄ.

American Nautical Academy prašo mus pranešti jauniems lietuvių vyrams, kurie norėtų pasimokinti jurininkystės, kad šią vasarą ji duos nemokamą kursą ant savo mokinamojo laivo "Maršala." Kursas prasidės 1 birželio ir tęsis iki 1 spalių. Jaunuoliai priimami nuo 10 iki 25 metų amžiaus. Už mokymą ir guolį mokėt nereikia, tačiau už maistą reikia užmokėti — 49 centai už pavalgymą. Norint platesnių žinių, reikia kreiptis šiuo adresu: American Nautical Academy, National Training School for Merchant Marine Officers, Washington, D. C.

HITLERIO KARALYSTĖJ NEI DUONOS, NEI DEŠRŲ.

Vokietijos žemės ukio ministeris Rosenbrock pasakė, kad Hitlerio karalystei badą reikės kentėti iki sekančios piutės. Dabar netik dešrų nėra, bet ir duonos stinga. Sviesto, kiaušinių ir taukų darbo žmonės nei pauostyt negauna.

IR GRAIKIJA TURI 'SVETIMŲ VALSTYBIŲ' ŠNIPŲ.

Ne vieną tik Rusiją apsėdo "svetimų valstybių" šnipai. Turi jų ir Graikija. Pereitą subatą Atenuose karo teismas svarstė buvusios užsienio reikalų ministerijos tarnautojos, Helli Rodocanachi, ir jos meilužio, fino Harno, bylą dėl šnipinėjimo "svetimos valstybės" naudai.

ITALIJOJ SUSEKTA "JUODOJI BIRŽA."

Romos žiniomis, Genujos mieste susekta "juodoji birža," kuri užsiimdavo liros kontrabanda. Ji iššmugeliavusi užsienin 20,000,000 lirų iš Italijos. To pasekmė buvo ta, užsieny smarkiai nukrito Italijos pinigų kursas.

Sovietų Byla Suskaldė Francuzų Liaudies Frontą.

"New York Times" specialus korespondentas praneša iš Paryžiaus, kad dabartinė politinė byla Sovietuose iššaukusi didelių skirtumų tarp Francuzijos socialistų ir komunistų, kurie buvo sudarę Liaudies Frontą. Komunistų organas "L'Humanite" visa širdimi stojąs už Staliną, o socialistų organas "Le Populaire" įdėjo keliatą straipsnių, parodančių, kad Maskvos teisme vartojami aiškiausi prasimanymai ir melas. Pavyzdžiui, Kručkovas šitoj byloj "prisipažino" susirašinėjęs su menševikų vadu Feodoru Danu ir daręs su juo sąmokslus prieš Sovietų Sąjungą. Danas gi, kuris dabar gyvena Francuzijoj, piktai per "Le Populaire" atkerta, kad tai esąs bolševikų prokuroro Vyšinskio sufabrikuotas ir Kručkovo lupomis pasakytas teisme melas. Jis, Danas, nekuomet su Kručkovu tokių reikalų neturėjęs ir nieko apie juos nežinąs.

"Kadangi mes aiškiai matome," rašo Danas, "kad šitoje vietoje Vyšinskis sužiniai ir tyčia meluoja, ir kadangi nėra jokios abejonės, jog Kručkovas buvo verste priverstas teisme prie to melo 'prisipažinti,' tai mes turim teisės ir skaitom savo pareiga atmesti visus kaltinimus ir prisipažinimus kaip klastą."

MEKSIKA GALI KONFISKUOTI ALIEJAUS KOMPANIJAS.

Meksikos vyriausybė painformavo 17 Amerikos ir Anglijos aliejaus kompanijų, kad vyriausis Meksikos teismas patvirtino algų įstatymą ir todėl tos kompanijos privalo sumokėti daugiau kaip $6,000,000 užvilktų algų, kurias jos atsisakė mokėti nuo pereito gegužės mėnesio. Jeigu jos tos sumos nesumokės, Meksikos valdžia konfiskuosianti jų įmones Meksikoje.

ČEKOSLOVAKIJA FORTIFIKUOJA PASIENĮ.

Čekoslovakija paskutinėmis dienomis pradėjo sparčiai ruoštis apsigynimo karui. Visu Vokietijos pasieniu statomos tvirtovės. Mat, iš Hitlerio paskutinių kalbų ir žygių paaiškėjo, kad jis gali čekoslovakų šalį užpulti visai netikėtai.

NACIAI AREŠTAVO SPORTININKĄ KRAMMĄ

Šiomis dienomis Vokietijoj buvo areštuotas baronas Gottfried von Kramm, visame pasauly žinomas Vokietijos tenisininkas. Kur jis randasi dabar, nežinia. Sakoma, kad jis suimtas dėl to, kad budamas užsieny nepalankiai išsireikšdavęs apie fašistus.

NACIAI NUKIRTO KOMUNISTUI GALVĄ.

Pereitą sąvaitę Berlino kalėjime Hitlerio budeliai nukirto komunistui Evaldui Funkui galvą užtai, kad jis organizavo komunistus pietų Vokietijoj.

Antras Laivynas Kainuotų $3,200,000,000.

Washingtone pradėta agituoti, kad šiai šaliai reikalingi du laivynai. Dabar beveik visas Amerikos karo laivynas Pacifiko vandenyne, arčiau prie Japonijos, gi Atlanto pakraščiai stovi neapsaugoti, nes iki šiol iš Europos pusės nesimatė jokio pavojaus. Tačiau negalima žinoti, kas bus ateity; todėl geriau buti pasirengus. Taip aiškina antrojo laivyno šalininkai. Ir todėl jie reikalauja, kad Atlanto pakraščiams saugot butų pastatytas toks pat laivynas, koks dabar saugoja Pacifiko pakraščius. Bet oponentai bijosi, kad tai perdaug kainuosią. Jų apskaičiavimu, pastatyti antrą tokį laivyną kainuotų apie $3,200,000,000.

AMERIKA PASIRAŠĖ SUTARTĮ SU ČEKOSLOVAKIJA.

Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Hull šį panedėlį pasirašė su Čekoslovakijos atstovu Vladimiru Hurbanu prekybos sutartį, kuri daugiausia paliečia avalinės ir audimų importą. Pirma Amerikos čeverykų fabrikantai kėlė didelį triukšmą dėl šitos sutarties, bet dabar jie patenkinti, nes nors muitas ant įvežamų Čekoslovakijos čeverykų numažintas iki 50 nuošimčių, tačiau pats įvežimas nustatytas nedaugiau kaip 1.25 visos pereitų metų Amerikos čeverykų produkcijos. Čekoslovakija užtai pasižada lengvesnėm sąlygom įsileisti Amerikos javus ir kitus maisto produktus.

CONNECTICUT SOCIALISTAI ĮKURĖ DARBO PARTIJĄ.

Connecticut valstijos kairieji socialistai, kurie atsimetė nuo Bridgeporto majoro McLevy "intakos," šiomis dienomis įkurė "Labor Party of Connecticut." Ši partija jau turėjo New Havene savo konvenciją ir nominavo visą kandidatų sąrašą ateinantiems valstijos valdininkų rinkimams. Partijai vadovauja Devere Allen, Walter E. Davis ir Jack C. Bergen.

GEN. PERSHINGAS SVEIKSTA.

Buvęs Amerikos armijos vadas Francuzijoj, gen. Pershingas, buvo labai sunkiai susirgęs širdies liga, ir jau nekurį laiką gulėjo be sąmonės, bet atsigavo ir po truputį taisosi. Jis yra jau 77 metų amžiaus.

BROOKLYNE APDEGĖ POLITECHNIKOS INSTITUTAS.

Brooklyne Politechnikos Instituto laboratorijoj pereitą sąvaitę įvyko chemikalų sprogimas ir kilo gaisras, kuris padarė apie $100,000 nuostolių.

MIRĖ 21 VAIKO MOTINA

Framingham, Mass.—Pereitą sąvaitę čia mirė Agnes McNeil, 44 metų amžiaus moteris ir 21 vaiko motina.

Kaip Leonas Trockis Aiškina Maskvos Bylą

SAKO, "PRISIPAŽINIMAI" IŠGAUNAMI KANKINIMAIS.

Daromi apkaltinimai esą stačiai juokingi, prieštarauja žinomiems faktams.

Rašant mums šiuos žodžius, Maskvos byla da nepasibaigus, bet išrodo, kad visi teisiamieji bus sušaudyti, nes visi jau "prisipažino" kalti. Buvęs Vokietijoj ambasadorius Krestinskis vieną dieną buvo užprotestavęs, kad jam daromi kaltinimai niekuo nepamatuoti, tačiau ant rytojaus ir jis "prisipažino" kaltas.

Tuo tarpu po visą Sovietų Sąjungą organizuojami neva žmonių reikalavimai, kad teisiamieji butų sušaudyti. Net tie keturi "ašigalio mokslininkai," kurie anądien buvo išgelbėti nuo ledo, senai jau nebuvę Rusijoj ir da jų laivui nepriplaukus prie kranto, paskelbė per radio savo reikalavimą, kad Rykovas, Bucharinas ir kiti "banditai" butų tuojaus sušaudyti. Ir reikia pažymėti, kad šitą reikalavimą jie paskelbė da bylai neprasidėjus ir da niekam nežinant, kokie bus kaltinimai.

Taigi, kuomet šitokie reikalavimai iš visų pusių pilasi, tai jau aišku, kad šautuvai užtaisyti iš kalno.

Šitaip dalykams stovint, gal bus įdomu pasiklausyti, ką apie tai sako Leonas Trockis, kurio vardas yra painiojamas kiekvienoj politinėj Sovietų byloj. Trockis dabar gyvena Meksikoj. Jis sako, kad visi tie "prisipažinimai" yra išgaunami kankinimais. Žmonės esą tiek kankinami, kad mirtis jiems pasidaro daug malonesnė ir todėl jie reikalauja, kad juos sušaudytų. Jie "prisipažįsta" prie visko, kas tik jiems liepta, kad tik greičiau užsibaigtų kančios.

Sovietų prokuroro Vyšinskio daromi kaltinimai yra stačiai juokingi, prieštarauja visiems žinomiems faktams, sako Trockis. Kaip pavyzdį, jis ima daromus jam pačiam kaltinimus. Girdi, mane kaltina, kad aš tapęs Vokietijos agentu da 1921 metais ir dirbęs su slaptaja Vokietijos policija (Gestapo), kad nuvertus Sovietų Sąjungos valdžią ir įsteigus fašizmą.

Tuo tarpu faktas yra toks, kad 1921 metais aš pats buvau Sovietų valdžios viršunėse. Aš buvau tuomet Politbiuro narys ir vyriausis Raudonosios Armijos vadas. Kur gi butų mano tikslas griauti tą valdžią, kurios viršunėse aš pats sėdėjau?

Antras dalykas, Vokietija 1921 metais buvo labai silpna, ir ji tuomet da nebuvo fašistinė valstybė. Ji buvo taip suspausta aliantų replėse, kad ir pasijudinti negalėjo. Jos amrija buvo sunaikinta, laivynas išnykęs ir jai buvo uždrausta ginkluotis. Tai kokią gi pagalbą Vokietija tuomet butų galėjus duoti Sovietų Rusijai, ir kaip ji butų galėjus įsteigti Rusijoj fašizmą, apie kurį ir ji pati da nieko nežinojo?

Šitokie kaltinimai išrodo stačiai nesveiko proto padaras, sako Trockis.

Tiesa, sako jisai, kai kaizerio valdžia Vokietijoj subirėjo, tai Sovietų Rusija norėjo sueiti su Vokietija į glaudesnius santikius, kad dviem revoliucinėm valstybėm lengviau butų laikytis prieš kapitalistinių valstybių reakciją. Bet tai nebuvo "agentavimas" slaptai Vokietijos policijai, nes tuomet ir tokios policijos tenai nebuvo. Tuomet Vokietijos politikai vadovavo socialdemokratai.

Reikia pasakyti, kad netiktai Trockis, bet ir viso pasaulio spauda, išskyrus komunistinę, netiki tiems kaltinimams, kokius daro seniems Rusijos revoliucionieriams dabartinė Sovietų valdžia, ir netiki tiems "prisipažinimams," kuriuos daro teisiamieji.

CHICAGOJE MIRĖ JULIUS MICKEVIČIUS.

Leidžiant "Keleivį" spaudon gavome iš Chicagos telegramą, kad 8 kovo, kaip 2:10 iš ryto, mirė Julius Mickevičius, Chicagos Lietuvių Draugijos prezidentas ir buvęs "Šakės" leidėjas.

Telegramą prisiuntė drg. V. B. Ambrose.

Velionis sunkiai sirgo plaučių uždegimu. Buvo nuvežtas Chicagos universiteto ligoninėn, kur jo gydymu rupinosi Dr. Montvidas, Dr. Tice ir kiti garsus daktarai. Jam padaryta ir kraujo transfuzija (leista svetimo kraujo), bet niekas negelbėjo.

Feliksas Svirskis Pasikorė.

Derry, N. H. — Šį panedėlį čia turėjo stoti į policijos teismą Feliksas D. Svirskis, 49 metų amžiaus lietuvis, kuris buvo kaltinamas savo žmonos mušimu. Kai teisme jis nepasirodė, policija nuėjo jo jieškoti ir rado jį sklepe pasikorusį. Jis paliko žmoną ir du vaiku.

ETIOPAI SKINA MUSSOLINIO FAŠISTUS.

Roma vėl priversta skelbti nuostolius Etiopijoje. Sako, per paskutinius 3 mėnesius "kalnų operacijose" žuvo 75 italai kareiviai. Tai parodo, kad Etiopijos žmonės italams nepasiduoda.

IMA NAGAN 33 BANKO SUKČIUS.

Massachusetts bankų komisijonierius patraukė teisman 33 uždarytojo Belmont Trust Company banko akcininkus už mėginimą išsisukti nuo atsakomybės.

TRAUKINIO NELAIMĖJ ŽUVO 14 ŽMONIŲ.

Meksikoje pereitą sąvaitę sudužo traukinys, užmušdamas 14 žmonių.

APŽVALGA

PONAS ŽADEIKIS TRUPUTĮ IŠSIŠOKO.

Lietuvos pasiuntinys Washingtone, p. P. Žadeikis, buvo pakviestas į Baltimorę pasakyti prakalbą 16 vasario proga. Vietoj kalbėti bešališkai, kaip valstybės atstovui priderėtų, jisai ėmėsi, kaip rašo tautininkų laikraščiai, "kritikuoti" socialistus, komunistus ir katalikus, kam šie priešinasi fašistinei tautininkų diktaturai ir reikalauja Lietuvai "beribių laisvių."

Anot p. Žadeikio, dabar Smetonos iškepta "konstitucija" duodanti tiek "laisvės," kiek tik Lietuva galinti pakelti. Duoti daugiau, galėtų but net pavojinga. Vadinasi, Smetona atmieravo laisvės tiek, kiek tik reikia.

Bet "Naujienos" teisingai p. Žadeikiui pastebi, kad demokratijos šalininkai reikalauja ne "beribių laisvių," o **demokratinės santvarkos**—

"tos santvarkos, kurią nustatė pati lietuvių tauta per savo atstovus, išrinktus į Steigiamąjį Seimą. Bet demokratinė santvarka tai ne 'beribės laisvės.' Ji uždeda tam tikras **teises ir pareigas** piliečiams, reiškia — ji nepripažįsta, kad kiekvienas gali daryti kas jam patinka.

"Ar gi p. Žadeikis, kuris imasi mokinti 'kairiuosius' ir 'dešiniuosius,' nežino net šito paprasto dalyko?

"Antras dalykas: jeigu visos tautos išrinkti atstovai nustatė tam tikrą santvarką Lietuvos valstybei, tai **kokią teisę** tautininkai turėjo tą santvarką panaikinti? Ponas ministeris mano, kad ta santvarka buvo negera, perdaug demokratiška. Jisai, buvęs artimas val. liaudininkams žmogus, šiandien užgiria gruodžio 17 d. 1926 m. perversmą, pareikšdamas, kad 'Lietuvoje ir įvyko tai, kas turėjo įvykti'."

"Naujienos" parodo p. Žadeikiui, kad ištikrųjų neturėjo taip įvykti, nes tautininkai, kurie tai įvykdė, neturėjo jokios teisės tai daryti. Sako:

"Tautininkai yra **tiktai tautos dalis** ir dagi gana neskaitlinga. Kai Lietuvoje budavo laisvai renkami atstovai į Seimą, tai tautininkai pasirodydavo silpniausia už visas srovę. Į Steigiamąjį Seimą nebuvo išrinktas **nei vienas tautininkas.** Į pirmąjį Seimą nebuvo išrinktas **nei vienas tautininkas.** Į antrąjį Seimą nebuvo išrinktas **nei vienas tautininkas.**

"Tik į trečiąjį Seimą pateko 3 tautininkų atstovai (iš 85 visų Seimo narių!), ir tai—tik su val. liaudininkų pagelba.

"Taigi, jei lietuvių tauta kiekvienuose rinkimuose šitaip parodė savo **nepasitikėjimą tautininkais,** tai aišku, kad tautos vardu kalbėti jie neturi jokios teisės. Kuo pasiremdami tad, jie drįso panaikinti tą krašto konstituciją, kurią buvo priėmusi visos tautos atstovybė?"

Parodžiusios, kad net ir Smetona, neteisėtu budu pasiskelbęs "prezidentu," **buvo prisiekęs saugoti Steigiamojo Seimo priimtą Respublikos Konstituciją,** "Naujienos" baigia:

"Kol p. Žadeikis neįrodys, kad ta smetoniška konstitucija, kuri dabar yra užkarta Lietuvai, išreiškia **Lietuvos žmonių valią,** tol jo pasakojimas apie ypatingą Lietuvos padėtį, apie saugumą ir kitus dalykus bus be vertės.

"Paneigdamas teisėtąją valstybės santvarką ir piršdamas Lietuvai tą, ko Lietuvos žmonės nekuomet nėra užgyrę, jisai kaip tik ir reikalauja vienai tautos grupei 'beribės laisvės,' t. y. teisės sauvaliauti."

Gal p. Žadeikis dabar supras, kaip neapgalvotas buvo jo išsišokimas.

KATALIKAI BADO KLERIKALAMS AKIS.

Kuomet klerikalai skelbia socialistams ir kitiems radikalams kryžiaus karą, tai tikrieji katalikai bado jiems akis ir rodo faktus, kad prie socialistų valdžios katalikams yra daug geriau, negu prie fašistų ar kitų dešiniųjų.

Štai, Lietuvos kunigų laikraščiui, "XX Amžiui," profesorius Šmitleinas rašo ir parodo, kiek Francuzijos katalikai turėjo laisvės prie Liaudies Fronto valdžios, kurios priešaky stovėjo socialistas Blum. Girdi:

"Maždaug prieš 18 mėnesių šiame laikrašty aš plačiai aiškinau, dėl ko anuomet francuzų katalikai, susilaukę naujos vyriausybės, galėjo pasakyti, kad Francuzijos katalikams padėtis susidarė visiškai patogi.

"Yra žinoma, kad socialinės priėmonės, kurių ėmėsi anoji vyriausybė, buvo didelis francuzų katalikų laimėjimas; tai buvo ir jų pačių programos punktai. Nebereikia nei primint pasikalbėjimo, kurį anuometinis min. pirm. Bliumas buvo davęs domininkonų žurnalui 'Sept,'—tai buvo iš viso vienintelis Blumo interview francuzų laikraščiams ir jis buvo duotas katalikams. Neverta minėti nei tai, kad visi francuzų kairieji — net ir komunistai — laikosi linkmės, kuri vadinama ištiestos rankos politika. Toliau, Blumas pats oficialiai vizitavo Popiežiaus nuncijų — pirmas atsitikimas, kad francuzų premjeras tai būtų padaręs."

Tai taip apie Liaudies Fronto valdžią kalba prof. Šmitleinas, kuris yra tikras katalikas, bet ne klerikalas. Ir todėl jis priduria, kad kuomet klerikalai bando francuzui katalikui aiškinti, kad socialistų valdžia yra "bedieviška, pati aršiausia pasauly," tai francuzas katalikas tik nusijuokia.

Na, tai ką dabar musiškiai klerikalai pasakys?

KUNIGAS GRIAUJA ŠEIMYNĄ.

Šių metų "Laisvosios Minties" 2-ram numery randam šitokią žinią iš Dusėtų parapijos:

"Bikunų kaime, aplankęs vieną šeimą, kurios sunus yra pažangus ir susipratęs vyras, kunigas prikalbinėjo tėvus tą sunų išvyti iš namų su pagaliu, nes jis visiems namams užtrauksiąs Dievo koronę. Dar patarė neduoti jam dalies, išvaryti, kaip šunį, kam tas platina 'L. Mintį' apylinkės gyventojams."

Ar gi ne tiesą sako laisvamaniai, kad kunigai veidmainiauja, kuomet jie kalba apie "meilę artimo?" Praktikoje tą jų "artimo meilė" yra ne meilė, bet velniškas kerštas, pagieža ir net siundymas tėvų prieš vaikus, ardymas šeimynų.

BLAIVININKAI PRAGĖRĖ BLAIVYBĘ.

Kaune leidžiamas laikraštukas "10 centų" paduoda šitokį kurjozą:

"Pereitais metais įsisteigusi Lietuvos blaivinimo sąjunga rodo gyvą veikimą tiek Kaune, tiek kai kuriuose provincijos miestuose. Norėdama padidinti lėšas kovai su girtuoklyste, retkarčiais rengia pinigines rinkliavas, loterijas. Šiuo metu minėta sąjunga surengė Kaune piniginę rinkliavą..."

Kai rinkliava baigėsi, tuli aukų rinkėjai gryžo su pinigais, o kiti padarė štai kaip:

"Kai surinko blaivybės reikalams apie 30 litų, tuoj nutraukė į artimiausią karčemą 'prasiblaivinti' (nes iš pereitos nakties buvo da neblaivus)."

Jie atsiplėšė dėžutes su aukomis ir galutinai savo blaivybę pragėrė. Matyt, buta "pilnų blaivininkų," kurie mauna po pilną.

TIKRA SIMFONIJA...

"Elta" aiškina, kaip "džiaugėsi" Amsterdamas, kuomet anądien buvo paskelbta, kad Olandijos karaliukštė pagimdė mergaitę. Girdi:

"Apie Olandijos sosto įpėdinės Julijanos dukters gimimą buvo pranešta sausio 31 d. 10 val. ryto. Paskelbus tą žinią, pasigirdo patrankų šuvių saliutas.

"Prie 51 patrankų šuvio saliuto tuoj prisijungė varpų garsai, o uostuose sirenų kaukimas."

Bet ar katinai kniaukė, nepasakyta.

Juokas juokais, bet kas butų, jei kiekvienai mergaitei gimus reikėtų liuobti iš armotų ir belsti bažnyčių varpais? Ar nepavirstų pasaulis beprotnamiu? Jeigu visos kitos mergaitės gali gimti ir užaugti be jokio triukšmo, tai kokiems galams reikia to lermo kokios ten Julijanos mergaitei gimus? Ar ji iš kitokio molio, ar netaip gimė, kaip kitos?

SKARDU IR MALONU.

Dentistas K. Drangelis sandariečių laikraštely sako:

"Juo ilgiau gyvenu, juo daugiau įsitikinu, kad tautinio darbo atbalsis vis darosi skardesnis ir malonesnis."

Matyt, šitas dentistas labai mėgsta džiazą, jeigu sandariečių darbo atbalsis jam primena pliarpiančią skardą.

"LIETUVOJ STINGA DARBININKŲ."

Tautininkų spauda nuolatos skelbia, kad Lietuvos ukininkams "stinga darbininkų." Tuo norima pasakyti, kad Lietuvos darbininkų buklė negali but bloga, jeigu tiek daug yra darbų.

Bet štai, pasiklausykit, ką rašo Lietuvoj leidžiamas "Darbininkas":

"...nesant pastovesnių darbų, o esant darbininkų pertekliui, darbininkai važiuoja į kitas Lietuvos vietas arba miestus. Nemažai pasitaiko išvykimų į užnienius, pav. į Latviją, Vokietiją ir kt."

Tai ištrauka iš šių metų "Darbininko" Nr. 5.

Ar iš to ne aišku, kad tautininkų spauda dumia žmonėms akis, rašydama apie "darbininkų trukumą" Lietuvoje?

MEDALIS BE KAVALIERIAUS.

"Sandara" praneša, kad Smetonos valdžia prisiuntusi Chicagon "ordiną" tokiam asmeniui, kokio smetoninėj kompanijoj visai nėra. Todėl, girdi,

"Dabar reikės rašyt į Kauną atsiklausiant, kam ištikro tas ordinas priklauso."

Lietuviai juokiasi, kuomet pamato šunį be vuodegos. Bet daug juokingesnis dalykas, kuomet "tautiškas ordinas" keliauja be "kavalieriaus."

KAUTSKIS KANDIDATAS Į NOBELIO PREMIJĄ.

Kaip praneša Francuzijos socialistų laikraštis "Populaire," Švedijos parlamento socialdemokratų frakcija pasiulė Norvegijos parlamento komisijai, kuri skiria Nobelio dovanas, kad šiais metais Nobelio fondo dovana už taiką ir demokratiją butų paskirta senam socializmo veteranui, Karoliui Kautskiui, kuris visą savo amžių pašventė ginti pasaulio taiką ir demokratijos principus.

Kautskio kandidaturą į Nobelio laureatus remia ir Francuzijos parlamento socialistų frakcija.

Nežiurint savo seno amžiaus, Kautskis ir dabar išleido didelį veikalą, "Socialistai ir Karo Problema."

Nardomieji Laivai Ginklavimosi Lenktynėse.

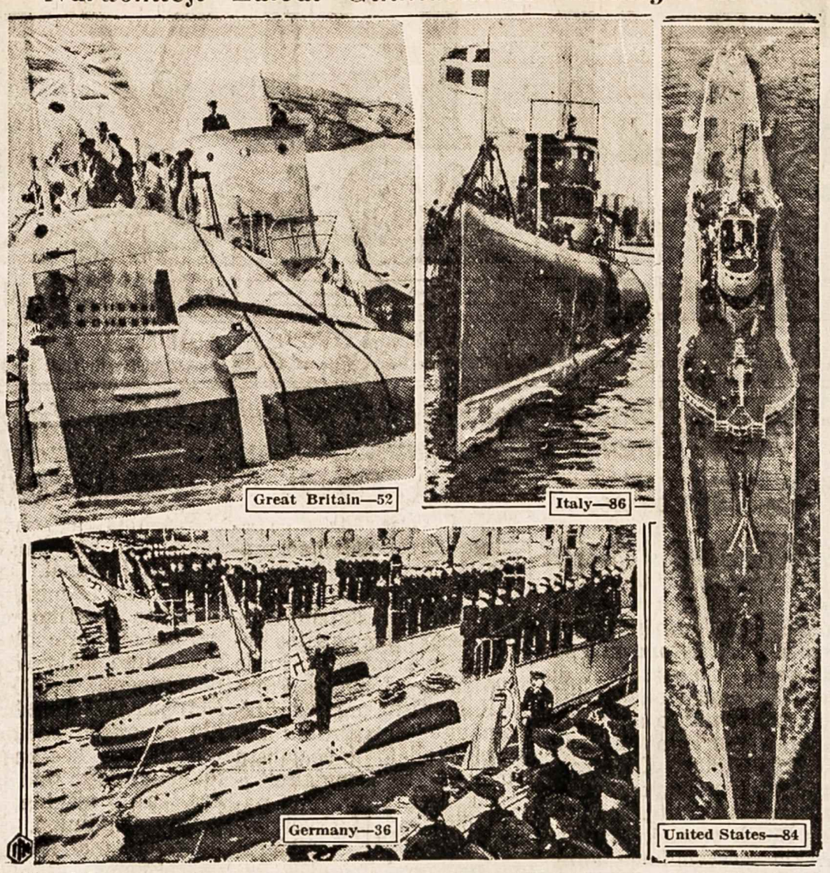

Praėjus laivynų statybos lenktynėms daug dėnesio kreipiama į nardomuosius laivus, submarinomis vadinamus. Šiame vaizdely parodyti keturių valstybių povandeniniai laivai, ir kiek kuri valstybė jų turi. Kaip matome vaizdely pažymėta, Anglija turi 52 submarinas, Vokietija 36, Italija 86, Jung. Valstijos 84. Nors Sovietų Rusija čia nepažymėta, bet ji turi didžiausį povandeninį laivyną, butent 112 jau veikiančių submarinų ir daugybę dar tebestatomų.

AR ŽINOTE, KAD---

Pirmutinė vėliava su kabliakryžium (svastika) buvo ne Hitlerio, bet Tautų Lygos. Kuomet 1920 metais šita valstybių sąjunga buvo įkurta, tai ji pasidarė sau ir ženklą. Tai buvo mėlyna vėliava, kurios viršutiniame kairiame kampe, ant balto dugno, buvo įsiuta raudona svastika.

Jei miestų augimas ar smukimas eis tokiu tempu, kaip dabar, tai už 20 metų Londonas nusmuks į šeštą vietą. Pirmutinę vietą užims Tokijo, su 11,000,000 žmonių; antrą New Yorkas, su 10,000,000 gyventojų; trečią Šanchajus, su 9,000,000 gyventojų.

New Yorko majoras La Guardia buvo paklaustas, kas, jo manymu, reikėtų daryt, kad piktadarių nebutų? "Kiekvienam kriminalistui reikėtų duoti kas diena po gerą steiką ir po bliudą troškintų bulvių," atsakė La Guardia.

Klysta tie žmonės, kurie tiki, kad degtinė pataiso balsą dainininkui ar kalbėtojui. Dr. Chevalier Jackson sako, kad niekas tiek dainininkų nesugadino, kiek degtinė. Degtinė ir tabakas esą nuodai balsui.

Dirbtinis šilkas, iš kurio gaminamos moteriškos pančekos, padaromas iš tos pačios medžiagos kaip ir šaujamas parakas.

Sakoma, jog iš visų šiandien vartojamų vėliavų, seniausia yra Danijos vėliava, kuri raudonam dugne turi baltą kryžių. Ji vartojama jau nuo 1219 metų.

Londonas yra didžiausis miestas pasauly, bet visai neturi dangoraižių. Dešimts aukštų, tai aukščiausis Londono triobėsys.

Londono gatvėse yra daug moterų, kurios uždarbiauja adydamos prairusias moterų kojines (pančiakas).

Londono parkuose yra apie 150,000 kėdžių, už kurias reikia mokėti po 5 centus, norint atsisėst. Bet yra ir nemokamų suolų.

KĄ PADARĖ "NEPRIBENDUSI SAVE VALDYTI" LIETUVIŲ TAUTA.

Ir ką padarė "pribrendę" tautininkai.

Nakties laiku užpuolę ir nuvertę demokratinę Lietuvos vyriausybę, ir norėdami šitą savo banditizmą pateisinti, tautininkai pradėjo skelbti pasauliui, buk **"lietuvių tauta yra nepribrendusi save valdyti,"** todėl demokratinė vyriausybė, kokokia yra kulturinguose kraštuose, Lietuvai netinkanti.

Šitą biaurų šmeižtą prieš musų tautą tautininkai kartojo per dešimtį metų. Smetona beveik kiekvienoj savo kalboj stengdavosi pabrėžti, kad parlamentinei santvarkai "lietuvių tauta nepribrendusi."

Bet pasiklausykit, ką dabar sako tų pačių tautininkų propagandos biuras (TSB) apie musų tautos laimėjimus, kuomet ji buvo da laisva, fašistų diktaturos nepažabota. Štai ištrauka iš to biuro Biuletinio Nr. 495:

"1922 metai turėjo gana daug labai reikšmingų įvykių atstatytos Lietuvos valstybės gyvenime. Tais metais Lietuva sulaukė pagrindinių įstatymų: Steigiamasis Seimas priėmė Respublikos Konstituciją ir Žemės Reformos įstatymą. Tais metais vasario 16 d. buvo įsteigtas universitetas. Nuo spalių 1 dienos įsivesdama pastovius pinigus, litus, Lietuva išsigelbėjo nuo ekonominės katastrofos, kuri jai gręsė dėl Lietuvoje buvusių vokiškų pinigų ostmarkių žlugimo. Tais pat metais Lietuva susilaukė daugumos pasaulio valstybių teisinio (de jure) pripažinimo. Vasarą Lietuvą de jure pripažino Jungtinės Amerikos Valstijos, o gruodžio 20 d. de jure pripažino vadinamoji Santarvė — Anglija, Francuzija, Italija ir Japonija, kiek vėliau ir Belgija.

"Šis Europos viešpačių pripažinimas apvainikavo skaisčia pergale Lietuvos sunkias kovas už nepriklausomybę. Tokiu budu **Lietuva į 1923 metus įžengė viso pasaulio pripažintu ir įteisintu laisvųjų tautų bei valstybių šeimos nariu."**

Tai vis tos "nepribrendusios tautos" laimėjimai!

Bet tai da ne viskas. Toji "nepribrendusi tauta" ir Klaipėdą atvadavo. Tas pats Biuletinis sako:

"Klaipėdos kraštą tuomet valdė francuzų komisaras; kraštas buvo Santarvės (Europos didžiųjų valstybių) žinioje ir jos turėjo išspręsti jo likimą. Jau 1922 metais pradėjo aiškėti, kokiu budu Santarvė ruošias išspręsti Klaipėdos klausimą; butent, paskelbti 10 ar 15 metų Klaipėdos laisvą valstybėlę (freištatą), francuzų-lenkų globojamą. Tada francuzai labai bičiuliavosi su lenkais, ir nebuvo palankūs Lietuvai. Lenkai įrodinėjo francuzams ir kitiems santarvininkams, kad Lietuva esanti vokiečių ir rusų politikos įtakoje ir kad Lietuva sudaranti Santarvei pavojingą tiltą tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos. O tada Vokietijos nugalėtojai labai bijojo, kad Sov. Rusija nesusijungtų su Vokietija ir nesukeltų naują Europos karą... Francuzų komisaras Petisnė Klaipėdoje rodė didelį palankumą vokietininkams ir lenkams, kurie vedė krašte agitaciją už freištatą. Klaipėdoje jau sėdėjo lenkų konsulas Šarota su visu štabu agitatorių, švaistėsi pinigais, papirkinėdamas vietos veikėjus, supirkinėdamas nuosavybes. Žodžiu, jau lenkai Klaipėdoje buvo pradėję šeimininkauti..."

Tačiau "nesubrendusi" lietuvių tauta sugebėjo visas tas pinkles pašalinti. Kai Lietuva buvo jau pripažinta **de jure** ir nebeliko teisinių kliučių prijungti prie jos Klaipėdos kraštą, tada Klaipėdoje buvo suorganizuotas sukilimas ir tas kraštas, su juros uostu, buvo prijungtas prie nepriklausomos Lietuvos.

Lenkų ir francuzų planai buvo suardyti ir paversti niekais.

Visa tai padarė "nepribrendusi" tauta.

Na, o ką padarė "pribrendę" tautininkai nuo to laiko, kai jie smurtu ir apgaule pagrobė Lietuvos vairą į savo rankas? Nieko!

Demokratinė Lietuva per 8 metus padarė stačiai stebuklus. Iš karo pelenų ir griuvėsių buvo pastatyta valstybė, organizuota armija, organizuotas pašats, įvesti savi pinigai, sušauktas Steigiamas Seimas, priimta konstitucija, įvesta žemės reforma, pastatytas universitetas, pristatyta visa eilė pradinių ir vidurinių mokyklų, atvaduotas Klaipėdos kraštas, atidaryta kelias į platųjį pasaulį ir užmegsti draugiški santikiai su kitomis valstybėmis!

Visa tai padaryta per 8 metus!

O ką padarė tautininkų diktatura, kuri slėgia Lietutą jau 12 metų? Pristatė naujų kalėjimų, atėmė žmonėms laisvę, o kai kam ir gyvybę, ir išpustė Lietuvos miškus, taip kad žmonės nei malkų jau nebegali gauti.

Santikiai su kitomis valstybėmis pablogėjo. Demokratinės šalys nuo Lietuvos nusisuko, o fašistinė Vokietija jai peilį galanda.

Pataikaudami fašistams, Lietuvos tautininkai gali prakišti net ir Klaipėdos kraštą, kurį demokratinė Lietuva buvo atvadavusi!

Prof. Gnaiba.

Rumunijoj Naikinamos Piliečių Laisvės

Naujas Rumunijos kabinetas paskelbė atsteigiąs "tautos garbę su lygiomis teisėmis visiem piliečiam." Ištikrųjų gi tautai užtraukiama didelė negarbė ir naikinamos svarbiausios piliečių teisės. Pavyzdžiui:

1. Panaikinamas tas įstatymas, kuriuo einant piliečiai galėdavo pašalinti iš vietų teisėjus ir policijos tarnautojus.

2. Militaristams duodama teisė bet kada įsibriauti į universitetą be jokio leidimo.

3. "Kenksmingi ir nenaudingi" laikraščiai uždaromi.

4. Visi laikraščiai privalo viešai skelbti savo pajamų šaltinius, kad matytusi, kas juos remia.

5. Partijos panaikinamos ir už partinį veikimą piliečiai bus baudžiami.

6. Valdžios tarnautojams draudžiama prigulėti prie pašalinių veiksmų.

7. Armija padidinama.

8. Nepageidaujami svetimšaliai išvaromi iš Rumunijos.

Tai ve, kaip juodašimčiai atstato "tautos garbę" ir kaip jie supranta piliečių "teises."

Jungtinėse Valstijose pianų pramonė buvo pasiekusi aukščiausio savo gerbuvio 1923 metais. Nuo tada ji pradėjo smukti. Dabar radio baigia varyti pianus iš apyvartos.

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

KIVIRČAI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO SKYRIUJE BROOKLYNE.

Tie kivirčai įvyko todėl, kad pats skyriaus komitetas yra persilpnas, neturi savistovybės, nemokėjo patys savaimi orientuotis. Jis pavedė klausimą išspręsti Bimbai ir Glaveckui, o visiems jau gerai žinoma, kad tiedu draugai teigiamai nieko neišsprendžia.

Pažvelgkime į lietuvių komunistų frakciją: kiek ten pergyventa įvairių krizių, kiek audringų susirėmimų! O tuo tarpu daug tų ginčų galima buvo išspręsti rimtom diskusijom. Dabar gi jie tęsiasi keliatą metų, o gal ir ilgiau užsitęs. Už visa tai komunistų frakcija gali pasidėkavoti drg. Bimbai.

Negeriau dalykai stovi ir LSS. 19 kuopoj. Jeigu kuris jos narys nori ką nors parodyti savo iniciatyva, tai tuoj gauna "komunisto" antspaudą, lygiai kaip komunistas gauna nuo drg. Bimbos "trockisto" antspaudą.

Vieną kartą buvo toks juokingas atsitikimas: LSS. 19 kp. oficialiame savo susirinkime gauna pakvietimą stoti į J. V. Stilsono apgynimo komitetą (Stilsonas tuomet buvo kalėjime). Drg. V. Michelsonas, senas Brooklyno socialistų veikėjas, duoda įnešimą, kad kuopa stotų į tą komitetą. Įnešimas paremtas. Drg. Glaveckas atsistoja ir iškolioja įnešėją ir jo parėmėją "komunistais," o Stilsono Apgynimo Komitetą pavadina "komunistine bala."

Tas įnešimas nupuola. Na, čia nieko tokio — daug kartų įnešimai nepraeina. Bet po to visko pats drg. Glaveckas patampa Stilsono Gelbėjimo Komiteto narys! Šituo aš noriu parodyti netoleranciją svetimai nuomonei bei iniciatyvai.

Jeigu socialistų kuopoj nėra tokių audringų susirėmimų, kaip pas komunistus, tai tik todėl, kad čia nėra kito tokio ligonio, kuris sirgtų "vadizmo" manija.

Drg. V. Michelsonas, studento Keistučio Michelsono tėvas, pirmininkauja SLA. 38 kuopoj jau keliatas metų. Ačiu jo rimtumui ir sugabumui, tėji Susivienijimo kuopą paklypo į pažangiųjų pusę ir per SLA. Pildomos Tarybos nominacijas davė 50 nuošimčių balsų pažangiųjų kandidatų sąrašui. O reikia atminti, kad SLA. 38 kuopa pirma buvo atžagareivių tvirtovė; ten prigulėjo visas "Vienybės" štabas; ten reikėjo išmintingos politikos. Bet štai, tos kuopos pirmininko vietos užsimanė drg. Glaveckas. Juk garbė! Ir štai, pereitą lapkričio mėnesį sušaukiamas Susivienijimo veikėjų pasitarimas. Pakviesta vienas nepartyvis žmogus, dvi komunistės, o likusieji — dr-go Glavecko pasekėjai. Na, žinoma, tenai drg. Glaveckas lieka neoficialiu SLA. 38 kp. pirmininku. Bet gruodžio rinkimai buvo liudni draugui Glaveckui, nes jis surinko vos 15 balsų, o V. Michelsonas—44 balsus. Dėl to V. Michelsonas lieka apšauktas "komunistu."

Sekretoriaudamas LSS. 19 kuopai, aš pasikviesdavau jaunąjį K. Michelsoną dalyvauti kuopos susirinkimuose, kad auklėtusi visuomenės darbuotojas socialistinėj dvasioj.

Jaunuolis buvo vos 17 metų amžiaus, politinei organizacijai prigulėti per jaunas, o kaip studentui, ir lėšų dažnai truksta. Tačiau drg. Glaveckas ir to toleruoti negalėjo. Išniekino jaunuolį, apšmeižė per "Naujają Gadynę" ir "Tėvynę." Negalėdamas tų purvinimų pakęsti, vaikinas pasitraukė iš LSS. 19 kp. judėjimo. Jis rado vietos kitur darbuotis: Amerikos Lietuvių Kongrese, SLA. jaunuolių rateliuose ir Amerikos Darbo Partijoj. Dabar apsiėmė redaguoti Amerikos jaunųjų lietuvių žurnalą anglų kalba — "The Voice."

Negalėdamas kitaip šitam jaunuoliui nesmagumo padaryti, drg. Glaveckas su savo šalininkais dabar apkrikštijo jį "komunistu" ir skleidžia tą savo išmislą kitiems.

Tai ve, kokie žmonės Brooklyne sprendžia Amerikos Lietuvių Kongreso reikalus. Ar galima tat stebėtis, kad čia pasidaro tiek daug nepamatuotų kivirčų?

Ant pabaigos pažymėsiu da štai ką: Brooklyne yra įsigyvenęs toks paprotys, kad jeigu nori ką nors apmeluoti, tai pasirašoma nesamo žmogaus vardu. Pirmiausia taip buvo daroma "Laisvėj," dabar pradėjo pasirodyti "Naujienose," "Naujoj Gadynėj" ir net "Keleivy." Toks metodas netik klaidina laikraščio skaitytoją, bet kartu griauna pasitikėjimą ir laikraščiu. O už vis daugiau tas klaidina kitų kolonijų žmones.

A. Žilinskas.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvių Dr-jų Sąryšis puikiai veikia.

Apie trįs metai kaip gyvuoja draugijų sąryšis, kuris susideda iš pažangių pašalpinių draugijų ir Piliečių Kliubo. Sąryšis lig šiol pajiegė surengt netik skaitlingus piknikus ir balius, bet ir du dideliu veikalu atvaizdino. Paskutinis, "Iš Meilės" buvo perstatytas vasario 27, kurio pažiurėt prisirinko pilna svetainė publikos. Perstatymas irgi pavyko gerai, nes aktoriai buvo tinkamai priskirti jų veiksmams.

Svarbias roles vaidino M. Sidlevičienė, Rožė ir Ona Černiauskaitės, A. Večkys, S. Petrukevičius, D. Bulauka ir A. Raugevičienė. Lengvesnėse rolėse veikė A. Aleksonis, A. Jukna, O. Večkienė, P. Kazlauskienė, O. Boliutė, J. Kiziuliutė, J. Brazauskiutė, L. Čulada, L. Rudis, A. Kaupinis, V. Kaupinienė, I. Čulada, V. Zulzienė ir F. Zulza.

Be žodžių rolėse dalyvavo M. Laukaičiutė, M. Černiutė, M. Gross, M. Perednitė, J. Kodžiutė, G. Martinoniutė, A. Dvareckas, J. Greska, V. Karnila ir J. Novoy. Muzikantas A. Sidlevičius.

Kaip jau minėjau, režisierius pritaikė lošėjus kiekvienai rolei, tai ir perstatymas išėjo labai puikiai. Veikalo liudnose scenose publika verkė.

Verta pastebėti, kad tam veikalui buvo specialiai suorganizuota mišrus choras iš jaunuolių, po vadovyste Olgos Vekčiutės. Tas choras, tai ir buvo pažiba viso veikalo.

Apart paminėtų, Draugijų Sąryšis gali atlikt didelius kulturos ir apšvietos darbus. Bet viena kliutis yra, kad randasi sąryšio atstovų tarpe konservatyviškai nusistačiusių ypatų, ypatingai iš vienos moterų draugijos. Pavyzdžiui, yra rengiamos lekcijos sveikatos reikalu, kurias skaitys d-ras Repšys ir d-ras Mikolaitis kovo 13 d. Bet ir tokiam svarbiam reikalui susirinkime kilo pasipriešinimas.

Vietinis.

Žmonės Ginasi Nuo Pavasario Potvinių.

Didžiausia potvinių nelaimė šiomis dienomis ištiko Californiją ir gręsia kitoms valstijoms. Šis vaizdelis parodo armijos inžinierius kraunant sieną iš smėlio maišų Missouri valstijoje, kad apsaugojus Kenneto miestą nuo patvinusios St. Francis upės.

Lietuvos Laisvamanių Laiškas.

Mielas Drauge!

Mus neapsakomai džiugina užjurio brolių taip energingai ir taip vaisingai pradėta akcija prieš amžinaji liaudies priešą — klerikalizmą. Jums, laimių šalies gyventojams, gal but, nesimato toji sutirštėjusi atmosfera, kuri slėgia mus čia savo tėvynėj. Mes, laisvamaniai, esame blogesnėj padėtyj, kaip posunių. Klerikalizmas mus slėgia visus, slėgia mus ir musų vaikus nuo pat gimimo dienos iki karsto... Net toliau eina persekiojimas... Musų lavonams ir kapinėse sufanatizuoti tamsuoliai neduoda ramybės... Jau daugely vietų turime savo laisvąsias-laisvamaniškas kapines, bet ir ten fanatikai smurtauja...

Širdį skauda... Nutilsiu... Tačiau jau švinta... Laisvamaniškas judėjimas stiprėja, plinta. Tai mato klerikalizmas, kelia aliarmą, iš kailio neriasi... **Bet šviesa turi nugalėti tamsą!**

Tuo atžvilgiu mes, laisvamaniai, esame optimistai ir kovoje rankų nenuleisime, dar glaudžiau savo eiles suglausime...

Tikimės, kad ir jųs—musų užjurio broliai — mus nepamiršit ir ištiesit mums savo brolišką ranką.

Dabar pereisiu prie 'Laisvosios Minties.'' Mums išrodo, kad butų naudinga, kad ALLEKD. C. K. imtų po keliatą "Laisvosios Minties" egzempliorių išplatinimui —susipažinimui, kur reikia ir nemokamai. Jei įplauktų į musų kasą kiek centų — nepakenktų...

Viso gero!

(Parašą išleidžiam.—Red.)

Rodos, daug kalbėti nereikėtų. Amerikiečiai ir neraginami turėtų paremti Lietuvos laisvamanius. Turėtume nors užsimokėti už "Laisvają Mintį," kurių prenumerata jau pasibaigė. D-ras Šliupas daug kam ją užprenumeravo budamas Amerikoje. Bet ar daug kas užsisakė "L. Mintį" ant toliau? O juk pinigai nedideli—$1.00 metams.

J. J. Pranckus,
Chicago, Ill.

Clevelando Žinios.

Vokiečiai pasmerkė Hitlerį.

Kelios vokiečių organizacijos turėjo masinius mitingus ir pareiškė protestus prieš Hitlerį už vedimą šalies ir viso pasaulio prie suirutės ir žudynių. Buvo priimtos ir pasiųstos kelios rezoliucijos, reikalaujant, kad Hitleris pasitrauktų iš Vokietijos valdžios. Iš to matosi, kad vokiečiai, kaip ir kiti susipratę ir pažangųs žmonės, nepritaria fašizmui; jie nori pasauly taikos ir ramybės, nes tik taika ir ramybė gali suteikti žmonijai geresnį gyvenimą.

Lietuviai katalikai prieš Smetoną.

Vasario 20 dieną katalikai minėjo Lietuvos 20 metų nepriklausomybę. Jų parengimas įvyko šv. Jurgio bažnytinėj salėj. Buvo dainų ir pasakyta pora kalbų. Klebonas savo kalboje ragino katalikus kelti protestą prieš Smetonos valdžią, kuri persekiojanti katalikus. Publikos buvo vidutiniškai.

Jaunasis Jonas Brazauskas darosi populiarus muzikoj. Kaip kada jau dalyvauja ir radio koncertuose.

Nubaudė kalėjimo sargą.

Columbus, Ohio valstijos kalėjimo sargas Charles Varner likos nubaustas šešiems mėnesiams už tai, kad pradėjo svaiginančius gėrimus į kalėjimą šmugeliuoti. Kaliniai gauna pinigų ir perka svaigalus, o sargai iš to biznio pasidaro pelno.

Meilužiams nėra vietos.

Įvairus meilužiai nusiskundžia, kad jie neturi privatiškumo miesto parkuose vakarais. Sako, nei savo automobiliuje negalima ramiai su mergina pasimyluoti. Policistai, vienas po kitam, praeidami su lempukėm šviečia į automobilius ir žiuri, kas juose darosi. O kur įvyksta kriminališki prasižengimai, tai tenai policisto nei su trimitu neprisišauksi.

Kapoja darbininkams algas.

Darbai musų mieste nei kiek negerėja ir algų kapojimas jau visur pradeda reikštis. Tai vienur, tai kitur algos jau kapojamos, ir unijos nieko prieš tai nedaro.

Užnuodijo mokinių maistą.

Oberlino kolegijoj maistu buvo užsinuodiję 60 mokinių. Kolegijos valdyba sako, kad kaž-kas buvo kolegijon atsilankęs ir protestavęs, kam mokykloj duodama valgyt. Tas, esą, kenkia vietos restoranams. Dabar policija nori susekti, kas toks buvo su tuo protestu tenai atsilankęs.

Įspėja moteris saugotis plėšikų.

Policija pataria moterims nesinešioti daug pinigų savo rankinukuose, nes buna daug atsitikimų, kad plėšikai gatvėse užpuola moteris ir atima "paketbukus."

Jonas Jarus.

PEABODY, MASS.

Amerikos Lietuvių Pašelpinė Draugija, praneša musų apylinkės miestų lietuviams, Lynno, Lowellio, Lawrence'o, Haverhillio ir Salemo, kad musų draugija rengia pikniką Birželio-June 5 d., š. m., Paul Lebel Grove, No. Andover Turnpike, Danvers, Mass. ir prašome, kad tą dieną kitos draugijos nerengtų, bet atsilankytų į musų parengimą.

Komitetas.

DĖL BUVUSIŲ BENDRŲ PRAKALBŲ

WATERBURY, CONN.

Šių metų 26 vasario laidos "Am Lietuvis" rašo iš "Žalvario miesto (Waterburio) apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Žinoma, kad buvo nepriklausomybės minėjimas, tai tas netaip jau svarbu, bet svarbu tas, kad "Am. Liet." korespondentas apsilenkė su žmoniškumu ir sveiku inteligentišku protu, nes, rodos, priklauso ne prie anos pusės, kurią giria, bet simpatizuoja tai pakraipai, kurią šmeižia. Štai ką jis parašė. Sako: "Gal nenuostabu kuriems vietos lietuviams, kad juos aplankė senai pamiršti ir, tarsi, iš kažkur atvykę į musų miestą du "garsus" redaktoriai, ir panaujino savo pažintis su vietos lietuviais, tai jo mylista p. S. Michelsonas, 'Amerikos Liet. Socialistų' partijos šulas ('kuri senai pakriko kaip Grigo bitės'). Gi antras 'garsus' redaktorius, tai jo mylista p. R. Mizara, kuris pasižymėjo kaipo vadas 'menševikų ir bolševikų,' o kaip nusibodo jam buti siauru partizanu, tai pasiskelbė jis plačiųjų 'lietuviškų masių' vadu! Taigi šis dar garsesnis už Michelsoną, nes jis atstovauja solidaringam komunistų frontui." Na, Maikio ir Tėvo simpatikai! Paklauskit patys savęs, ar taip buvo ir yra, kaip rašo tas "Am. L." Reporteris?

Čia nekalbėsiu masės vardu, bet tik savo vieno vardu paaiškinsiu tikrus dalykus apie Waterburį. Jeigu butų Amerikos Socialistų Partija tokia silpna, ar galėtų išsilaikyti du populiariški socialistų laikraščiai "Keleivis" ir "Naujienos?" Waterbury lietuviški laikraščiai ateina tik prenumeruojami. Gi "Keleivis" ne tik prenumeratorių gausiai turi Waterbury, bet "kioksose" galima pirkti atskirais egzemplioriais, ketvirtadienio vakarais jau buna kaip kada trumpa "Keleivio." "Keleivį" prenumeruoja valgyklos, aludės, kliubai ir kiti biznieriai, ir visur "Keleivis" eina iš rankų į rankas. Na, o jeigu visuomenė taip įdomaujasi "Keleiviu" ir gausiai skaito, tai kas "Keleivį" redaguoja? Tas pats žmogus, butent, p. S. Michelsonas, kuris sakė prakalbą 20 vasario. Lai visuomenė ima visą tai domėn.

Prakalbų rengimo komisijos narys p. A. B. pareiškė pasikalbėjime, kad jau senai tiek skaitlingai žmonių buvo atsilankę prakalbose, kaip kad vasario 20! Publikos buvo iki 300! O ar Michelsonas kada sakė ar nesakė "Lietuvai nei cento!" tai nieko nuostabaus. Michelsonas, beabejo, turėjo minty tik vieną asmenį, atskirą, o beto, visiems yra žinoma, kad daug Amerikos lietuvių aukų yra žuvę atskirų asmenų kišeniuose. (Fašistai meluoja. Pirma jie tvirtino, buk drg. Grigaitis pasakęs "Lietuvai nei cento," o dabar jau Michelsonui šitą priekaištą daro. —Red.) Bet daug svarbiau gal prisiminti tas, kad Tysliava išvažiuodamas iš Europos yra pasakęs: "Sudieu Lietuva tėvyne, utelių apgraužta šalis"!

Lai nemano nieks, kad socialistai blogi lietuviai—visai ne. 1935 m. Hitleris norėjo atplėšti Klaipėdą nuo Lietuvos. Aš, šių žodžių rašytojas, buvau masiniame lietuvių mitinge Brooklyne, N. Y., kur kelių skirtingų pažiurų, politikos veikėjai kalbėjo; socialistus atstovavo jaunas studentas Keistutis Michelsonas, ir socialistai su komunistais pirmutiniai pasakė: "Broliai lietuviai, darbininkai! Statykim krutines už neliečiamybę Lietuvos, už Klaipėdą! Jeigu butų reikalas, visi važiuokim ginti Lietuvos!"

Šaltenis ruošiasi į Lietuvą su lėktuvu, ar p. S. Michelsonas "Keleivy" netalpino Šaltenio laiško į visuomenę? Tautininkai negali vieni suruošti to skridimo. Bet kodėl socialistai suruošė skridimą Vaitkui? Todėl, kad jie skaitlingesni. Ir vis dar kokie "nedaviarkos" pliauškia, kad socialistai nedirba, socialistų Amerikoj nėra!

Kad S. Michelsonas stovėjo Amerikoje ir stovi lietuvių visuomenės reikalų sargyboje per metų metus, tą visi puikiai žino; žino visi ir tą, kad S. Michelsonas yra ilgametis "Keleivio" redaktorius, ir kad jo redagavimo laikotarpiu "Keleivis" ne tik kad savo reikšmės nenustoja, bet liko vienas iš populiariškiausių lietuviškų sąvaitraščių visoje Amerikoje, nuo Ramiojo vandenyno iki Atlantikui, ir dar toli, toli už Atlanto. O Waterburio lietuviai laukia, kad "Keleivio" redaktorius dažniau atsilankytų. Waterburio socialistai nors jau taip daug neveikia, kaip kadaise, bet čia socialistų yra puikus skaičius ir visuomenė simpatizuoja socialistams. Komentarų čia daug nereikalinga ir tokiem netikėliam, kaip "A. Liet." korespondentai, tiesą rodyt už nosies paėmus manau neapsimoka. Lai visuomenė juos nuteisia, kaip kad nuteisė Waterburio vargoninką A.

Waterburio Magikas.

KL. JURGELIONIUI ESĄ IŠPIAUTA TREČDALIS VIDURIŲ.

Adv. Kl. Jurgelionis jau senai serga vidurių liga — ulceriu. Sakoma, kad per operacijas jam išpiauta jau apie trečdalis vidurių, bet ligonis vistiek nesitaiso.

JONAS RYLOWICZ NUTEISTAS MIRTI.

Mineola, N. Y. — Pereitą subatą prisaikintųjų suolas čia nuteisė mirti Joną Rylowiczių, 48 metų lenką, kuris 14 sausio nužudė dvi moteris.

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik butų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina $1.00.

Reikalaukite: VIRĖJA
46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ UKININKŲ ŽINIAI.

Kurie pirksit pas mus viščiukus, mes garantuojam, kad busit užganėdinti, kaip ir šimtai svetimtaučių, kurie kas metai perka pas mus viščiukus. Musų vištų veislė yra rinktinė. Vištos deda daug ir didelius kiaušinius. Be to, jos yra valdžios ištirtos, kad neturi "pullorum" ligos. Mes pristatom viščiukus į šias valstijas: Maine, New Hampshire, Vermont, Rhode Island, Ohio, Virginia, West Virginia, Maryland, Pennsylvania, New Jersey, New York, Connecticut, Massachusetts. Parašykit mums, o mes nusiųsime jums savo kataliogą.

RED FEATHER POULTRY FARM,
J. Stevenson,
RANDOLPH, MASS.

ARGI MES JAU PRASIGERĘ?

Rašo Dr. K. Grinius.

Pietaris (Savasis) savo atsiminimuose spėlioja, kad buvusios Suvalkų gubernijos

Jau senai pasimiręs d-ro J. Basanavičiaus universiteto metininkas dr. Vincas karta iš kartos gema vis lietuviai jau prasigėrę ir silpnesnė ir silpnesnė.

Štai, seniau, girdi, vyrai galėdavę su arkliais pėsti lenktyniuoti, permesdavę pasturgalio ratą per stogą ir bendrai budavę matomai stipresni, pajėgesni, negu to daktaro amžininkai.

Kaipo galvojantis žmogus, dr. V. Pietaris tokį lietuvių nusmukimą aiškina ne kuo kitu, kaip senesniųjų kartų prasigėrimu. Iš to paveldėjimo kelių einąs toliau kitų kartų fizinis (tur but ir protinis) silpnėjimas. **Hebri gignunt hebros** — pasakė Hypokratas, t. y. girtuokliai gimdo girtuoklius.

Kad jau labai senai Suvalkų gubernijos lietuviai girtuokliauja, tai teisybė. Baudžiavos laikais dvarininkai turėdavo teisę varyti spiritą ir alų, steigti karčiamas ir laisvai pardavinėti alkoholį. Buvo net priprasta dėti baudžiauninkams pareigą, kad per metus nusipirktų iš dvarininko tam tikrą degtinės kiekį. Taigi, girtuokliavimas baudžiauninkams kai kuriuose dvaruose budavo priverstinas.

Degtinė buvo pigi, netoli, o namie kaimiečiai tuomet bent apie Mariampolę pinigų susigriebdavo. Ir mano mama (gimusi 1839 m.) pasakodavo, kad jos tėvas dažnai vaišindavosi pradedant nuo sekmadienio iki antradienio. — Nuvažiavęs sekmadienį į Šunskų bažnyčią, tenai po pamaldų su pažįstamais susigerdavo, po tų vaišių bevažiuodamas namon užsukdavo pas gimines ir tik pirmadienį popiet grįždavo namo, o jį vėl į namus dažnai palydėdavę anie giminės, su kuriais mylėdavosi iki antradienio. Tik trečiadienio rytą išsipagiriodavę. Žinoma, taip budavo ne kas sąvaitė, bet rudenį tai atsitikdavę dažnai. Namie, pasak mano motinos, po jos tėvų lova kuone visados gulėdavęs 2 gorčių boselis su degtine, ir retai jisai budavo tuščias: iš netolimo Antanavo dvaro raitas piemuo vis papildydavęs.

Toki "geri" laikai vietos valstiečiams tęsėsi gana ilgai, apie tris ketvirtadalius Devynioliktojo šimtmečio.

Dar seniau taip pat gerokai gerta, bent musų bajorų, kurie juk beveik nieko daugiau neveikė, kaip tik kariavo, medžiojo, riejosi per seimelius, viens kitą puldinėjo, rinkdavosi pas didžiunus, arba lankydavosi vienas pas kitą ir visur, visados gerdavo. Sasų dinastijai viešpataujant net susikurė patarlė: za krola Sasa jedž, pij popuszczaj pasa (prie karaliaus Saso valgyk, gerk ir atsisek diržą). Svetimšaliai stebėjosi, kad Lenkų—Lietuvių Respublikoj tasai didžiausioj pagarboj budavo laikomas, kuris daugiausiai išgerdavo. Tiesa, tuomet budavo geriama netiek degtinė arba samagonas, bet midus, alus, užsieninis (ne samagoninis obuolinis) vynas. Vadinasi, gėrimai buvo daugiausiai mažai alkoholiniai ir ne toki kenksmingi, kaip paskiau dvarininkų baudziaunink a m s peršama blogai valyta rugirė, dar vėliau bulvinė, o nepriklausomybės metais tautiška naminė munšaina.

Trumpai sakant, **lietuviai nuo senų senovės daug gerdavo ir tebegeria dabar.**

Visi gydytojai pripažįsta, kad etilinis, t. y. nekalčiausias spiritas yra žmogaus narveliams dideli nuodai. Jisai ypač godžiai jungiasi su smegenų ir kepenų narveliais, vadinasi, juos labiausiai naikina. Tai visi žino jau nors iš to, kad karčiamose, nuo 1922 metų įstatymo apie svaigiųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimą, kabodavo girtuoklių kepenų, širdies, inkstų ir kitų organų atvaizdai.

Taigi, degtinės ir kitokių svaigiųjų gėrimų kenkimai sveikatai turėtų buti visiems perdėm žinomi.

Kodėl gi žmonės prie tų svaiginamų gėrimų taip puolasi?

Tyrinėtojai randa daugybę priežasčių — ir vargą, ir dykaduoniavimą, ir blogą pavyzdį, ir išgimimą, ir paveldėtą traukimą prie apsisvaiginimo, ir pramoninininkų bei finansininkų kaltę, ir girtą biudžetą, ir žmonių palaidumą, ir susirinkimų, draugijų varžymą, ir švietimo trukumą, ir socialinę nelygybę ir daug kitų priežasčių, bet bene didžiausia alkoholio galybė yra ta, kad išsigėrus darosi dažniausiai žmogui **smagiau, linksmiau, užsimirštama vargai — bėdos.**

"L. Ž."

VISKO PO BISKĮ.

Geram miegui butinai reikalinga patogi lova, minkštas pagalvis, šviežias oras ir šiltai apklotos kojos.

Sakoma, kad sergant nemiga, prieš lovą reikia pakabinti kokį nors paveikslą ir nuolatos į jį žiurėti. Noroms nenoroms, miegas turės užeiti.

Nedaug yra civilizuotų valstybių, kurių vėliavose nėra raudonos spalvos.

Žodis "grinorius" yra kilęs iš anglų kalbos kalbos "green-horn." Anglai taip vadina gyvulius, kurių ragai da nėra suaugę, taip sakant, "žali" (green)). Kuomet žmogus buna neprityręs, su aplinkuma nesusipažinęs, tai ir jį anglai dažnai vadina "green-horn." Išverstas lietuvių kalbon, tas žodis turėtų but "žaliaragis," o ne "grinorius."

Didelio koncertinio piano stygų įtempimas traukia iki 30 tonų. Paprasto, staus piano stygos traukia apie 14 tonų.

Rusai pianą vadina "rojal," lenkai — "fortepian," vokiečiai — "Klavier," anglai — "piano," italai — "pianoforte."

Sakoma, kad geriausią atminį yra turėjęs senovės Graikijos generolas Temistoklas. Atenų miestas jo laikais turėjęs 20.000 gyventojų, ir jis galėjęs kiekvieną gyventoją pavadinti vardu.

Stebėtiną atminį turėjo anglų istorikas Thomas Carlyle. Jis buvo parašęs iš 45,000 žodžių veikalą apie Francuzų Revoliuciją; kai jo tarnas per neatsargumą tą rankraštį sunaikino, Carlyle perrašė jį žodis žodin iš atminties.

Norint gerai atsiminti išgirstą kokį nors pasakojimą, reikia kuo greičiausia atpasakoti jį kitiems.

LIETUVIO BALSAS IŠ ISPANIJOS APKASŲ.

[Ispanijos respublikos gynėjų eilėse kovoja prieš fašistų gaujas įvairių tautų vyrai. Yra tenai keli šimtai ir musų tautos jaunuolių, kurie padeda Ispanijos liaudžiai ginti savo krašto laisvę. Vienas jų parašė net poemą "Lietuvos Žinioms," kurią mes čia perspausdinam.—Red.]

UŽ ŽMONIJOS ATEITĮ.

I.

Išėjau į pietus didžiam darbui,
Tėviškėj vagų nebaigęs arti.
Čia šausiu šuvį, nebaigtą iššauti,
Tarsiu žodį, nebaigtą ištarti.

Metus bangavo žinios,
Ant balto popierio juodavo,
Kad pietuose prieš laisvę gaujos
Į Pirėnų šlaitus atžygiavo.

Iš ausies į ausį ėjo žinios,
Tyliai, kaip žvaigždės mirguliavo,
Kad iš laukų ir miestų minios
Už laisvę grumtis susiubavo.

II.

Apleidžiau, tėviške, kelius tavuosius,
Palikęs žydinčias pakluones,
Palikęs moterį, kuriai dainuosiu,
Laisvės nusekiau svajones.

Nei tau, nei jai gal nesakysiu,
Gal nebetarsiu žodžio — myliu,
Bet jums abiems rytojaus rytą
Rengiu už tukstančio čia mylių.

Mat čia už tukstančio tų mylių,
Šaukiu — salud! — žengiu į koją,
Kur priešais kryžių apkabinę
Nauji Europos hunai joja.

Abiem sakiau raštu ir lupom,
Kad savo žingsnių kareivis nežino:
Gal Madride ant bruko suklupsiu,
Gal kur Aragono kalnyne.

Bet jei kulka vergijos paklystų,
Jei galvą dar gyvą parneščiau iš karo,
Savo žodį tikrai išlaikysiu —
Nereikės man, Simut, sparnų aro.

Daug kartų tą žodį sakiau,
Iš Aragono dar kartą kartoju:
Sugrįšiu pravirkus mieliausiai,
Sugrįšiu tėvynei vaitojant.

Per kalnus, per juras sugrįšiu,
Kelio niekur nesiklausęs —
Kad dar kartą už tėviškę ryžtis,
Paguosti vienužę brangiausią.

Nesiklaust gi man kelio namolei:
Širdis ves ligi kiemo vartelių —
Tada tu žinoki — ir broliai:
Vienų nebpaliksiu be kelio.

Dovanok, kad palikęs išklydau.
Neužmiršiu tų rankų šilkinių,
Kur parkritusį kėlė ir gydė, —
Jų man truksta kovoj žutbutinėj.

Neužmiršiu nei tavo dainelių,
Dainuotų bežvangant grandinėm,
Kol gyvas atminsiu, Simute, tą kelią
Kur ėjom vieni ir su miniom.

Tu ėjai, kaip ir aš, surakinta,
Svetimais ir tėvynės keliais—
Užtraukei tą dainą užgintą,
Apie jurą ir laisvę sakei . . .

Vienuže, dabar kaltink tą dainą,
Kaltink balsą belaisvės moters,
Kur į vyrišką širdį įeina,
Ir eis, kol smiltimis užbers.

Tą minutę prisiekiau, brangioji,
Kad žmogiška meilė ir laisvė,
Nebeženges surakinta per klonius,
Kaip mudu per klonius kadaise.

Kaltink dabar tu tą meilę ir dainą,
Kam jos šaukė gyventi ar žuti:
Jos didžiąją mintį pagimdė,
Nors abidvi jos tokios mažutės.

Šiandien už žmogišką meilę didžiausią
Toji mintis yra didesnė,
Yra darbas šiandieną, mieliausia,
Už meilę, už žmogų aukštesnis.

Tau, tėviške, ir tau, miela —
Gal nebšypsosiuos su jaunyste,
Nebemyluosiu, kaip tada —
Nes kelias mano, kuriuo negrįžta.

Tavęs, miela, gal neblankysiu,
Tėvynėj pėdos mus užžels,
Bet čia, Pirėnuos, tvirtint drįstu:
Žmonijai antras rytas kels.

Apleidžiau, tėviške, kelius tavuosius,
Palikęs žydinčias pakluones,
Palikęs moterį, kuriai dainuosiu,
Išvydęs respublikos klonius.

III.

Dabar, mama, Pirėnų vėjas,
Labai dažnai kalnynų lietus,
Akis ir veidą man akėja,
Pečius ir sprandą pliekia.

O aš einu ilgoj rykiuotėj—
Ginkluotas hunų pasitikti;
Klausaus komandos apskaičiuotos,
Kad iš peties ugnimi pliekti.

Žydroj padangėjė lėktuvai,
Urvai, kasimai rausvam moly;
Čia tukstančiai galvų pražuvo,
Ir tukstančiai laisvųjų stojo.

Mirtim kvėpuoja žemė, uolos,
Mirties ir laisvės aidas aidi,—
Šioj juostoj lemiamųjų šuolių
Visų tautų begrojant gaidą.

Tavęs, mama, gal nebslaugysiu,
Pakluonės pėdos gal užžels,
Bet čia, Pirėnuos, tvirtint drįstu:
Žmonijai antras rytas kels.

Ir jei tą didį laisvės rytą
Paupy sunus kur nors paliks—
Neverk, mama, asloj parkritus:
Tai jo mintis ir jo dalis.

Nekaltinki, mama, sunaus,
Nebark kaip kitkart po obels,
Jei, kai Pirėnuos rytas auš—
Ant kapo jo žolė sužels.

Tu atmeni kaimynų vaiką,
Tokį pat pavargusį, parblokštą:
Mudu ganyklose pirm laiko
Nemirti lovoj troškom.

Tasai piemuo išėjo vienas
Toli į miestą ko ieškoti.
Ir mamai rašė vieną dieną,
Kad ėmęs alkanas svajoti.

Visur jis buvęs, išbandęs viską,
Pradėjęs daug, bet nepabaigęs —
Tad jam pradėję švisti
Mintis didi ir didis aidas.

Ir ten galų gale išvydęs
Žmonijos didžią mintį —
Su ja per tunelius, per pelkes bridęs,
Metus net buvęs užrakintas.

Dabar su ja arti Madrido,
Paskui ant Ebro kranto,
Nešioja bombas iš Leridos,
Kalnuos sausainius kramto.

Mirtim kvėpuoja žemė, uolos,
Mirties ir laisvės aidas aidi,
Šioj juostoj lemiamųjų šuolių,
Kur mirtiną nelaisvei nešam žaizdą.

Ir jei tą didį laisvės rytą
Paupy sunus kur pasiliks —
Mama, neverk asloj parkritus:
Mintis žmonijos — jo dalis.

Ir čia šalis, kur yra motinų,
Ir jųjų akys apsiblausę —
Upelius ašarų prisotina,
Rauda lig išnakčių sunų.

Apleidžiau, tėviške, kelius tavuosius,
Ir mamą, ir žydinčias pakluones,
Ir mylimą, kuriai dainuosiu —
Laisvės nusekiau svajones.

SIUVĖJAI ANO NAMO LANGE.

(Iš "Kulturos")

Ne visiems valia mylėti —
Nežiurėk į šalį!
Man tu meilės nesukursi,
Sau tik pirštą įsidursi—
Nežiurėk į šalį!

Aš nemielas, nes už grotų,
Ir barzdotas, negražus.
Gal išaušus, gal prieš rytą,
Čia, kur aš, matysi kitą,
Gal dar daug jaunų čia bus —

Gal ir jie sustos prie grotų,
Akimis tave užklius.
Gal sustoję ims dainuoti,
Gal grandinėm mostaguoti,
Bet — tai šiaip sau bus.

Ne vysiems valia mylėti —
Nežiurėk į šalį!
Ilgas valandas tau siuti,
Man — ilgai už grotų buti.
Nežiurėk į šalį!

SVEIKATOS KAMPELIS

GALVOS SMEGENŲ TUMORAI.

(Naujikai, arba augliai)

Galvos smegenų naujikai nėra taip jau retas atsitikimas, kaip daugelis mano. Gauna juos ir jauni, ir seni, bet daugiausia tai viduramžiai žmonės. Ilgai negaluoja, paskui lieka invalidais, o gana daug jų ir miršta. Ir daugiausia jais sarga vyrai, galima sakyti, du vyru prieš vieną moterį.

Galvos skaudėjimas beveik visada buna pirmiausias simptomas. Iš karto, tiesa, jis buna menkas, tik tarpais tepasirodąs, bet ilgainiui išauga į didelį, aštrų ir nuolatinį. Bet kai kuriems ir iš pat pradžių skausmąs buna nuolatinis ir tolyginis, vadinasi, be atmainų. Kai kuriems betgi tik kai kada teskauda, bet užtai labai aštriai, plaišomi. Kai kuriems, rodos, kad galvą kas varstyte varsto, taip baisiai sopa. Be to, vieniems skauda užpakalį galvos, kitiems pryšakį, dar kitiems šoną arba viršugalvį. Žinoma, tai pareina nuo vietos, kurioj tumoras auga. Kai kuriems tik vienoje vietoje teskauda, ir nesunku tą vietą surasti, nes kai paspaudi, tai labiau skauda. Jei naujikas auga užpakalinėse smegenyse, tai skausmas eina ir į kaklą, o jei pryšakinėse, tai į veidą.

Antras labai paprastas ir anksti prasidedąs simptomas yra vėmimas. Jis yra labai budingas, atseit, skiriasi nuo paprasto tuo, kad žmogus vemia, rodos, nieko nepaprasto nei valgęs, nei gėręs, ir vemia iš anksto jokio koktumo, kaip paprastai sakoma, širdies pykimo nenujausdamas. O tai, žinoma, reiškia, kad jis vemia ne dėl virškinimo mašinerijos sugedimo, bet dėl galvos smegenų tumoro. Ir juo dažniau vėmimas pasikartoja ir daugiau ligonį prikankina, jeigu auglys randasi prie mažųjų smegenų, kurios gludi žemai pakaušyj.

Trečias labai paprastas ir daugiausia jais serga vyrai, svaigulys. Jis buna juo didesnis, jeigu tumoras auga mažose smegenyse. Ir ligonis juo labiau jį jaučia, kai jis staiga keliasi arba sukasi. Pavyzdžiui, žmogus staiga keliasi iš lovos, stoja iš kedės arba tiesiasi nuo žemės ir, štai, taip "susisuka" jam galva, kad vos nevos iš kojų neišvirsta. Toliau, kai liga gerai pasivaro pirmyn, tada jau, žinoma, ir išvirsta.

Proto simptomai eina palengvėliais, reik sakyti, palaipsniui. Ligonis, rodos, nei iš šio, nei iš to pradeda jausti proto silpnėjimą, ryškiau tariant, atbukimą. Jam galvoti buna sunku, painu, ir jis guodžiasi, kad jo "galva sunki, protas nebedirba kaip reikiant." Toliau šitie ligoniai pradeda matyti daiktus ne tokiais, kokiais iš tikrųjų jie yra, atseit, jų dvasia gyvena iliuzijomis. Pavyzdžiui, jie pamato tamsoje kelmą ar medį, ir jiems rodos, kad tai esąs koks baisus žvėris arba koks plėšikas. Bet jie net ir šviesoje pamatę gydytoją arba slaugę, nusigąsta šaukdami, buk kokį baisuną matą. Žinoma, šitaip buna, kada liga jau tolokai pasivaro. Kai kurie pradeda gyventi tokiomis, idėjomis, kurios nieko bendra neturi su tikrove. Pavyzdžiui, jie įsivaizduoja, busią nuliedinti iš stiklo, na, ir labai nuogastauja, kad kas nors jų nepaliestų, nes, sako, subyrėti galį, kaip sukultas uzbonas, sakysiu. Tai, žinoma, labai ryškios deliuzijos. Kartais jie buna labai lėti proto atbukėliai, bet kartais gana aistringi isterikai arba ir maniakai. Kartais jie ir paranoikais virsta, atseit, gyvena įsivaizduotomis, nei tikrenybei, nei logikai neatatinkančiomis idėjomis; taipgi pas juos nestinga persekiojimo idėjų, vadinasi, jie baiminasi, guodžiasi, kad vis kas nors jiems norįs blogo padaryti. Pagaliau, kai kurie iš jų labai aukštai nešasi, visur kaišiodami tą papraščiausią savididybės kamštį: "kas aš!" Bet kas čia, galų gale, visus pakrikusio jų proto simptomus surašys. Reikėtų visą istoriją apie tai parašyti.

Gana dažnai šituos ligonius ir konvulsijos kankina, su kuriomis paprastai ir nuomaras eina.

Labai svarbus simptomas yra regėjimo silpnėjimas. Ir regėjimas silpnėja dažniausiais abiejų akių. Jis eina palaipsniui, iki ligonis visai neapjanka.

Pagaliau, kartais kalbą atima, kartais regėjimą, kartais paralyžius ištinka. Bendrai tariant, ligonis lysta, nyksta, visas sunegalėja ir miršta; žinoma, jiegų jau per vėlu buna duoti jam atatinkama pagalba.

Taigi, dabar apie tą pagalbą, geriau sakant, gydymą, Vaistais maža ką tegalima padaryti. Tiesa, jeigu tumoras pareina nuo sifilio, tai tuomet jau vaistų reikia; bet jeigu ne nuo sifilio, tai jau be peilio, vyruti, čia nieko nepadarysi. Ir gailą tų ligonių, kurie šitokiuose atsitikimuose bijosi pasiduoti operacijai. Jie, matyti, nežino ir nenori žinoti, kad nudien chirurgija galvos smegenų operacijose yra labai toli pažengus, didelio progreso padarius. Gana dažnai išpiaunama net du trečdaliu kaktinių (pryšakinių) arba pakaušinių (užpakalinių), arba smilkininių smegenų, o žmogus pasveiksta ir gyvena, dirba kuno ar proto darbą taip, kaip ir tada, kada jis dar visai sveikas buvo! Ir tai nėra stebuklai, bet tikri faktai.

Baigdamas pasakysiu, kad juo anksčiau operuojama, juo geriau. Todėl lukuriuoti, atidėlioti, operacijos baimintis, niekam nepatartina. Juo greičiau, juo geriau. Tikėkite mano žodžiui.

Dr. Š. Margeris.

GELŽKELIO KATASTROFA ESTIJOJ.

Vasario 9 d. vakare Kehsos geležinkelio stotyje, netoli Talino, įvyko nelaimė su prekių traukiniu. Traukinys užvažiavo ant užtvaros. Garvežys ir 12 vagonų nuėjo nuo bėgių ir apvirto. Garvežys nedaug nukentejo, bet vagonai beveik visi buvo sutriuškinti.

LENKIJOJ BUS VYKDOMA ŽEMĖS REFORMA.

Varšuva. Pirmininkaujant ministeriui pirmininkui Skladkovskiui, ministerių kabineto posėdis nutarė išdalinti 1938 metais 132,000 hektarų privatinės žemės.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Šventadieniais: 10 iki 12 dieną.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

Įvairios Žinios.

Amerikon Atvyko Aleksandras Kerenskis.

Jo manymu, rusų liaudis neužilgo nuversianti Staliną.

Pereitą savaitę New Yorkan atvyko laivu "Berengaria" Aleksandras Kerenskis, buvęs pirmutinis revoliucinės Rusijos premjeras caro valdžią nuvertus. Jis esąs pakviestas čia prakalbų maršrutui ir kalbėsiąs Washingtone, Chicagoj, Detroite, Bostone ir kituose Amerikos didmiesčiuose.

Paklaustas spaudos atstovų, ką jis mano apie dabartinius įvykius Sovietų Rusijoj, Kerenskis išreiškė nuomonę, jog senųjų revoliucionierių šaudymai tenai pasibaigsią tuo, kad "Rusijos liaudis nuvers Stalino diktatūrą ir įsteigs demokratiją."

"Aš nesu pranašas," sako Kerenskis, "bet aš užtikrinu jus, kad Rusijoj bus griežta permaina — ir galimas daiktas, kad ji įvyks neužilgo."

Kerenskis jau nebe tas ugningas jaunas advokatas, koks jis buvo Rusijos revoliucijos metu. Šiandien jis turi jau 56 metus amžiaus ir jo plaukai jau pražilę, geležies spalvos, bet taip pat trumpai nukirpti, kai ir seniau jis nešiodavo. Jo akys apšarvotos storo stiklo akiniais, bet iš veido išrodo sveikas ir energingas vyras. Jis gerai vartoja francuzų kalbą ir neblogai šneka angliškai, tik su svetimu akcentu. Rusijoj jis priklausė socialrevoliucionierių partijai ir yra pasižymėjęs Dumoje smarkiomis kalbomis prieš caro valdžią.

Jis yra didelis bolševikų priešas ir Staliną vadina "kirlium" (vulture). Apie Stalino tikslus Kerenskis pasakė taip:

"Stalinas tikisi pasaulinio karo neužilgo. Jis mano, kad tas karas išsivystys į klasių karą, kuris duos jam progos įneiti su bolševizmu.

"Per pasaulinį konfliktą, kuris jam išrodo neišvengiamas, Stalinas sėdės kaip kirlys ir lauks, kol kitos valstybės bekariaudamos pavargs; tuomet jis įsikiš ir mėgins sukelti pasaulio revoliuciją."

Kad pasaulinis karas ištikrųjų gali kilti, tai pripažįsta ir pats Kerenskis. Jis sako:

"Aš tik ką atvykau iš Varų Europos, kur po demokratine sistema pavojingai kasasi įvairios totalitarizmo spėkos — fašizmas, komunizmas ir nacizmas.

"Šita idėjų kova baisiai didina pasaulinio karo pavojų ir greitu laiku gali įtraukti mus į antrą pasaulinę katastrofą."

Kerenskis lygina dabartinę Europą prie parako bačkos, kuriai reikia tik kibirkšties, kad įvyktų eksplio zija.

Gen. Franco Susipyko Su Jėzuitais.

Paryžiaus žiniomis, popiežiaus jėzuitai, kurie iki šiol išsijuosę rėmė Ispanijos fašistų generolą Franco, dabar jau nori iš jo teritorijos bėgti, jei tik popiežius duotų leidimą. Jie "susibuntavojo" prieš generolą Franco dėl to, kad šis uždraudė bažnyčiose skaityti popiežiaus laišką prieš Hitlerį. Jėzuitai pamatė, kad gen. Franco aukščiau vertina katalikų naikintoją Hitlerį, negu "šventąjį tėvą." Mat, Hitleris jam duoda ginklų ir ekspertų, o popiežius tik palaiminimų atsiunčia.

Bet tai ne viskas. Jėzuitai esą labai pasipiktinę ir dėl to, kad gen. Franco budeliai dabar žiauriai terioja baskų kraštą. Baskai visi yra katalikai, bet jie stoja už demokratinę Ispanijos respubliką ir remia Madrido valdžia. Dėl to fašistų gaujos žiauriai juos žudo, neišskirdami net kunigų.

Klerikalai šitą faktą nuo katalikų slepia.

NACIAI NUVERTĖ POPIEŽIAUS PAMINKLĄ.

Austrijos katalikiškųjų fašistų laikraštis "Sturm ueber Oesterreich" rašo, kad Vokietijoj, netoli Silezijos Beutheno, Brobeko kasyklų srity naciai nuvertė paminklą, kuris prie demokratinės valdžios buvo pastatytas tų laiku arkivyskupui Ratti, dabartiniam popiežiui.

ZARASŲ APYLINKĖJE ŠERNŲ BANDOS VAGIA BULVES.

Zarasų apskr., Užvenčio apylinkės ukininkai nusiskundžia, kad šernų banda, susidedanti iš keliolika šernų, jau nuo rudens jų apylinkėje siaučianti ir daranti nuostolius: rudenį numindavę laukus ir knisdavę bulves, o dabar ardą bulvių kapčius laukuose ir daržuose ir vagią bulves.

LENKIJOS KALĖJIMUOSE SĖDI 70 000 POLITINIŲ KALINIŲ.

1935 m. sausio 1 d. Lenkijos kalėjimuose buvo 40,005 politiniai kaliniai, o 1937 m. sausio 1 d. politinių kalinių skaičius jau siekė 70 031. 1937 metų bėgyje kalinių skaičius buvo daugžymiai padidėjęs nes tais metais i antfašistine kova įsitraukė plačios valstiečių masės. Valstiečių streikai rugpiučio mėnesį buvo ginklu nuslopinti net ministerių pirmininkas pripažino, kad per 40 ukininkų tų streikų metu buvo nušauta, nors tikrenybėj aukų skaičius buvo daug didesnis. Ukininkų bylos už dalyvavimą streikuose vyksta po visą Lenkija. Bet nei kalėjimai, nei teismai lenku liaudies išsilaisvinimo kovos nepalaužė.. Priešingai, visoj Lenkijoj jaučiamas demokratinio judėjimo pagyvėjimas.

VANDERVELDĖS VEIKLA DĖL ISPANIJOS.

Vokiečių telegramų agenturos žiniomis, dabar vyriausybininkų valdomoje Ispanijoje viešįs belgų socialistų partijos pirmininkas Vanderveldė pasiuntė belgų vyriausybei telegramą, kurioje reikalaujama, kad belgų vyriausybė tuoj imtųsi žygių parupinti vyriausybininkams maisto, nes jo smarkiai stinga.

Be to, iš tų pat šaltinių pranešama, kad Vanderveldė žadėjęs Paryžiuje sušaukti pasaulinę spaudos konferenciją įtikinti pasauliui, kad reikia padėti sunkiai kovojantiems ispanams vyriausybininkams.

NEPAPRASTOS MIŠKO VARŽYTINĖS MERKINĖJ.

Šiu metu 21 sausio Merkinės valsčiuje buvo stačio miško pardavimas — varžytinės. Buvo apie 200 žmonių. Prasidėjus varžytinėms, prasidėjo labai didelis triukšmas: vienas šaukia savo, kitas savo. Merkiniečiai niekada nematė tokių varžytinių, nes įvarže 70% virš pradedamosios kainos beveik už kiekvieną žabą. Nusipirko miško medžiagos tik trečdalis ukininkų, kiti liko be malkų ir statybinės medžiagos.

ALASKA PUIKIAI APSIMOKA.

Apie 70 metu atgal Amerika nupirko iš Rusijos Alaską už $7,200,000. Dabar Alaskos kasyklos, miškai ir žvejyba duoda didžiausių turtų. Vien tik iš kasyklų pereitais metais išimta $27,440,000 vertės mineralu. Vieno tik aukso gauta $20,000,000 sumai.

Milionai Dolerių Nuostolių Californijoj.

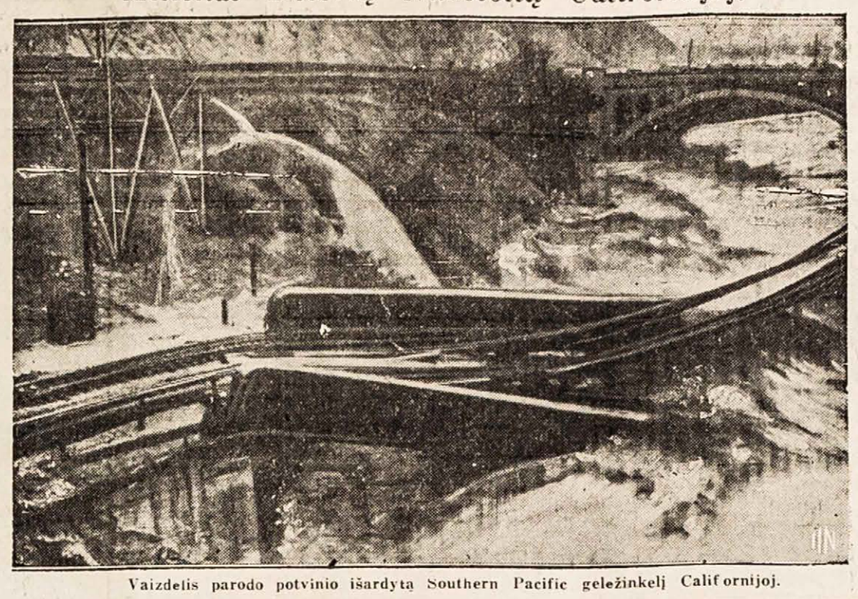

Vaizdelis parodo potvinio išardytą Southern Pacific geležinkelį Californijoj.

Brooklyno Kriaučių Reikalai.

Iš lietuvių kriaučių susirinkimo.

Trečiadieny, 23 d. vasario, Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje buvo Siuvėjų Amalgameitų Unijos lietuvių 54-to skyriaus mėnesinis susirinkimas.

Posėdį atidarė skyriaus pirmininkas V. Zaveckas. Susirinkimui patiektas dienotvarkis buvo sparčiai vedamas, už ką reikia atiduoti kreditas pirmininkui, kad moka vesti tvarką, neleisdamas bereikalingai eikvoti laiką.

Atsišaukimas.

Pildančioji Taryba leido M. Skučiutei atsišaukti į susirinkimą, kad jai butų išmokėta $10 šalpos. Mat, kada buvo mokama šalpa visiems skyriaus nariams, tai ji tuomet buvo išvažiavus Pennsylvanijos valstijon. Tad nepaisant praeito susirinkimo tarimo, kad su ta diena užsidaro šalpos mokėjimo knygos, Skučiutė gavo jai priklausomą dalį.

Raportai.

Iš visų susirinkimui patiektų raportų, geriausiai prirengtas buvo Suvienytos Tarybos (Joint Board) raportas, kurį skaitė Palionis. Iš jo sužinojome, kad siuvėjų šapose uždrausta pardavinėti bet kokie tikietai. Iki šiol šapose buvo tikras tikietų pardavinėjimo jomarkas, kuris kenkdavo ir unijos duokles rinkti. Apie tai jau buvo rašyta pirmesnėj korespondencijoj.

Sužinojome ir tai, kad 32 rubų firmos, laikančios po 3-4 kirpikus, nemoka jokio mokesčio į senatvės fondą. Bet kada jų sukirpti žiponai nueina į siuvyklas, tai joms dirba keliolika šimtų žmonių. Šiame klausime senatvės apsaugos įstatymas pasistato save durniaus vieton.

Sužinojome taipgi, kad valdžios apskaičiavimu, 1936 metų rudens siuvimo metu buvo pasiuta visokių žiponų 6,070,710, o per 1937 metų tą patį laiką — 4,811,961. Tai yra didelis skirtumas. Čia galima suprasti, kiek sumažėjo darbai.

Iš pagamintų žiponų, New Yorkui išpuola 1936 metais 50 nuošimčių, o 1937 metais 46 nuošimčiai; Philadelphijai — 16 ir 11; Chicagai — 10 ir 6; Baltimorei —9 ir 3, Clevelandui—10 ir 7; Bostonui — 6 ir 1; Rochesteriui — 3; Cincinnati 6 ir 2; St. Louisui — siutų 2 nuošimčiai, o žiponų nenepaduota. Taip dalinasi kriaučių darbas tarp įvairių miestų.

Bubnio raportas.

Delegatas Bubnys savo raporte pažymėjo, kad kuomet darbų nėra, tai dėl atidavimo jiems priklausančio vieno žipono į kitą dirbtuvę, siuvėjai stoja į atvirą kovą ginti savo darbą. Tas atsitiko ir pas lietuvius. Frydmanas pasiuntė į Budraičio šapą 91 žiponą; tai sužinoję, Yuškevičiaus darbininkai išsirinko komisiją iš 10 vyrų, kurie atėję Pild. Tarybon pareikalavo, kad uždraustų Budraičiui siuti jiems priklausomą darbą. Taryba reikalavimą išpildė. Pradėtus žiponus leido baigti, o kitus įsakė grąžinti atgal. Priešingai, grąsino uždėti pabaudą.

Nuo savęs turiu pridurti, jog tai yra labai negražu, kuomet kokie du lietuviški kontraktoriai griebia tą patį žiponą — vienas už vieno galo, kitas už kito, lyg virvę ant pikniko traukdami. Tokis sportas įvelia į dirbtuvių tarpą darbininkus ir prasideda bereikalingas šnairavimasis. O kam jis yra pageidaujamas?

J. Nalyvaika, S. kor.

NEW YORKE SULAIKYTA "BERENGARIA."

Cunardo linijos garlaivy "Berengarijoj" įvyko gaisras New Yorko uoste, todėl šios šalies valdžia neleido jai išplaukti su pasažieriais. Visi keleiviai, kurie buvo užsisakę vietas ant "Berengarijos" buvo perkelti į kitus laivus. "Berengaria" tuomet nutarė plaukti namo be pasažierių.

LEDAS BUVO NUNEŠĘS 175 RUSUS.

Šį pavasarį Kaspijos juroje ledas vėl buvo nunešęs 175 žvejus, bet Maskva praneša, kad laivai juos jau išgelbėję.

Lietuvoj Parsiduoda Ukis

60 hektarų žemės su triobesiais, gyvuliais ir padargais. Kaina: 50,000 litų. Vieta: Šiaulių apskrity, 5 kilometrai nuo Papilės miestelio, prie vieškelio, ant Ventos kranto. Žemė pirmos rušies, visa dirbama. 7 arkliai, 18 karvių, plugai, akėčios, drapakai ir kitos mašinos. Gera proga amerikiečiui, norinčiam įsikurti Lietuvoje. Reikalaujantiems nusiųsiu ukės nuotrauką. (2)
ANTANAS LECHAVIČIUS,
Papilės val., Šiaulių apsk., Lithuania.

Kas Klausia, Neklysta

Važiuojantiems Lietuvon svarbu: Norintiems Lietuvoje pirkt namus, ukę, arba norintiems sužinot savo giminių Lietuvoje tikrą padėtį (slaptai), rašykite man, sužinosite. (0)
B. JEKENTA
27 Miller ave., Brockton, Mass.

Parsiduoda pigiai Farma

ARTI NASHUA, N. H.
49 akeriai žemės, 8 kambarių namas, barnė. 3 mailios nuo miesto, prie gero kelio. Kaina $2,500. Lengvos išlygos. Klauskite: (0)
A. BLAŽYS
32 Bowdoin st., Worcester, Mass.

TĖMYTINA.

KACHAN'S SALVE (Mostis) nauja ir dideliai skirtinga GYDUOLĖ tiems žmonėms, kurie kenčia nuo ECZEMA (nupuškimo), Poison Ivy, Atheletes (sutrukimo ir niežulio kojų pėdų), nuo nepagydomų niežulių, ir nuo daugelio kitų išbėrimų, toji MOSTIS labai pasekminga gyduolė. Kaina tos MOSTIES 70c. prisiunčiant Money Orderį, C.O.D. 80 centų. Tą Stebėtiną Mostį galima gaut parašant pas:
KACHAN LABORATORIES,
NORTHBORO, MASS.

NAUJA VAISTŲ KNYGA
SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas visokių ligų Šaknimis, Augmenimis, Žievėmis, Žiedais, Sėklom ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausiai siųst Money Orderį, arba popierinį dolerį laiške. Adresas:
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

KANADOJ DEGA BAŽNYČIOS.

Niekur tiek bažnyčių ir kliošturių nesudega, kiek Kanadoje. Pereitą savaitę Toronto mieste ugnis vėl sunaikino vieną bažnyčią. Nuostoliai siekia $200,000.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau DOMINIKO GEGUŽIO, kilusio iš Kriokelaukių parapijos. Prieš pasaulinį karą buvo Amerikoje jurių inžinierium. Kurie žinot kur jis randasi, prašau man pranešti. (0)
B. Jekenta
27 Miller ave., Brockton, Mass.

Pajieškau brolio STANISLOVO KATINO, 15 metų atgal gyveno Waterbury, Conn. Kurie žinot kur jis randasi, prašau pranešti jo adresa, busiu dėkingas: John Katinas (2)
Holden, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės be vaikų, nuo 40 iki 45 metų amžiaus, kuri nevartoja svaiginančių gėrimų ir mylėtų ramų gyvenimą. Aš esu našlys 46 metų. Pageidauju kad mergina arba moteris butų laisvų įsitikinimų. Su laišku malonėkitė prisiųst ir paveikslą. Atsakymą duosiu tiktai toms, kurios prisiųs paveikslą. A. W—is (1)
87 Chestnut st., Kearny, N. J.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui draugės, kuri turėtų farmą ir butų laisvų pažiurų moteris. Aš negaliu sugyvent su savo moteria, skiriuos. Vaikams palieku farmą, sau pasiimu 14 karvių, 1 arklį, 1 karą ir visokius prie farmos reikalingus įrankius. Esu 47 metų. Daugiau paaiškinsiu laiške. (0
J. Baranovicz, Riverton, Conn.

Pajieškau rimto draugiško vaikino apsivedimui nuo 25 iki 35 metų; arčiau susipažinsime laiškais. Su laišku prašau prisiųsti ir paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. (0)
H. E. Kalnis
P. O. Box 8610, Wilkinsburg, Pa.

Reikalingas Darbininkas

ANT FARMOS. Kad ir pabuvęs, apie 45 metų, daugiau ar mažiau, ir kad turėtų kiek patyrimo apie farmos darbus. Mokestis $25 iki $35 mėnesiui su pragyvenimu. Prašau atsišaukt šiuo adresu. (0)
J. Danisevich, Hubbardsville, N. Y.

FARMA PARSIDUODA

160 akerių, netoli nuo miesto, 3 mailios, prie didelio kelio, upeliukas per visą farmą, stuba su sklepu ir barnė didelė. Daugiau informacijų suteiksiu laišku. Priežastis pardavimo — senatvė. J. RODES (0
Box 42, Summit City, Mich.

Ar Buvo Kristus?

Iščjo iš spaudos nauja knyga,
MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO, ILL.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

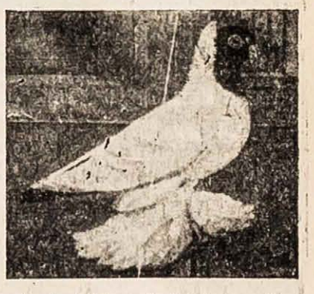

Juodgalviai, rudgalviai ir geltongalviai, Prisiunčiu į visas dalis Suvienytų Valstijų ir į Kanadą.
KAZ. GARBAUSKAS,
214 Alder St.,
WATERBURY, CONN.

Tukstančiai Žmonių Be Pastogės Arkansoj

Štai kaip išrodo potvinio apsemtas Judsonijos miestas Arkansų valstijoj. Tukstančiai žmonių liko be pastogės

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.

JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE

PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road, South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

SVARBŲS ATSITIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

TODĖL ŠIANDIEN REIKIA TURĖTI *"NAUJIENAS" KASDIEN*

Amerikos lietuviai turi tik vieną dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausį ir seniausį dienraštį "NAUJIENAS."

Negyvenkite nežinojime, patirkit viską, kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami "NAUJIENAS."

Už Chicagos "NAUJIENOS" metams kainuoja tiktai $5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gauna puikių dovanų. Vieną numerį pažiurėjimui galite gauti VELTUI,

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

KAIP 16 VASARIO BALTIMORĖJE ŠVAISTĖSI DEMAGOGAI.

Baltimore, Md.

Vasario 16 d. Baltimorės lietuviai minėjo Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuves. Buvo dainų, kalbų ir ant galo vakarienė. Matant skaitlingą publiką ir svetainės pragražinimus tautiškom ir amerikoniškom vėliavom, darėsi malonus įspudis. Tik tą viską gadino kalbėtojų kalbos. Tai buvo apgaudinėjimas mažai mąstančios publikos. Bovino kaip mažus vaikus zuikio pyragu. N. Rastenis deklamavo: "Linksma ir malonu turėti neprigulmingą Lietuvą! Kiekvieno lietuvio šidris džiaugiasi, minint neprigulmingos laisvos Lietuvos 20 metų sukaktuves. Nevienam lietuviui nudžiuvo ašaros iš džiaugsmo, kad po sunkių vargų ir priespaudos svetimo jungo, liko laisva, neprigulminga Lietuva!"

Taip, laisva Lietuva, bet tik Smetonos čebatlaižiams. Bet kokia laisvė tiems, kurie suvaryti į katorgos stovyklas arba pudomi Kauno fortuose? Kokia laisvė tiems, kurie sėdi kalėjimuose už laisvą žodį? Ar ne gėda sakyti, kad Lietuva laisva? Ar linksma bežemiams ir mažažemiams, kurie kasdien kovoja su alkiu, šalčiu ir kitais gyvenimo nedatekliais? Kaip džiaugiasi tų motinų širdys, kurių sunus, dukteris, ar duonpelnius vyrus kankina prie sunkiųjų darbų vien tik už tai, kad reikalavo Lietuvos piliečio teisių?

Kaip advokatui, p. Rasteniui reikėtų daugiau pastudijuoti apie tokius dalykus, tada kitaip kalbėtum apie "laisvą" Lietuvą.

Antrojo kalbėtojo pavardės neteko nugirsti, bet iš kalbos galima buvo suprasti, kad tai Smetonos burdingierius ir geras kalvis, nes kalbėjo vien apie kokius tai "lenciugus," kuriuos reikėtų nutiesti iš Baltimorės į Pittsburghą, iš Pittsburgho į Chicagą ir į Kauną pas Smetoną.

Trečias kalbėjo J. Tysliava, Trečioko burdingierius. Kalbėjo kaip koks barbaras, ragino publiką prie muštynių. Kalbėdamas apie Vilnių pasakė: "Mes kada nors atgausim Vilnių. Tai kas, kad lenkų daugiau ir didesnė jų šalis; bet jie ir didesni durniai. Tik reikia drąsiai pasakyti tris žodžius: 'Panowie, go to hell, dabar mes gaspadoriai'." Toliau da kytriau pasakė: "Akis už akį, dantis už dantį ir kirst lenkui taip, kad vietoj dviejų akių, turėtų tris."

Taip kalbėjo "Vienybės" redaktorius. Lietuvių patarlė sako: "Kokia kiaulė, tokios dešros." Koks laikraštis, toks ir redaktorius. Jis net nežino, kas Vilnių laiko pasigrobęs. Jis siundo lietuvius darbininkus eit muštis su lenkais darbininkais. Bet Vilnius ne darbininkų, o buržuazijos rankose. Vilnius galės sugrįžti prie Lietuvos tik Lenkijos ir Lietuvos darbininkams susivienijus ir visus išnaudotojus prašalinus. Tokiems prakalbininkams, kurie apgaudinėja publiką dėl savo interesų, reikėtų parodyt svetainės duris, ir magaryčioms da "trečią akį" įdėt. Pakol mes klausysim tokių advokatėlių ir redaktorėlių kalbų, tai Vilniaus neatgausim. Darbininkams reikia pažinti savo priešus ir prietelius, skaityti darbininkiškus laikraščius, "Laisvę, "Keleivį," ir pamokinančias knygas. Tokių knygų galima rasti ir Baltimorės lietuvių knygyne, tik reikia skaityt. Knygynas atdaras sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet, o antradieniais nuo 8 iki 10 vakaro. Galima gauti ir namo parsinešti knygų.

Vasario 20 d. ir katalikai minėjo 20 metų nepriklausomybę. Jų vakaro programa buvo vien iš dainų. Kalbėtojų nebuvo. **K. M.**

Lietuviuose Pasireiškė Vieningumas.

SCRANTON, PA.

Sausio mėnesyje tautinės parapijos buvo susirinkimas, kuriame išsirinko naują valdybą reikalams prižiurėt. Per pastaruosius tris metus parapijonų tarpe ėjo atkaklus nesutikimai, kurių priežastim buvo daugiausiai kun. Vaičekauskas. Dabar jis Lietuvoje. Jam išvažiavus, čia gaspadoriavo kun. Vilimavičius, vėliau kun. Žukauskas ir kiti, bet nei vienas parapijonų užsivarinėjimus nesušvelnino. Grįžus kun. Valadkai, parapijonuose pasirodė vieningumo, o pastarajam susirinkime pasireiškė daug nuoširdumo. Klebonas Valadka gerbia visus kaip vieną šeimyną ir su visais lygiai dalijasi gražiomis mintimis.

Anglų spauda apie kun. Valadką.

Sausio mėnesy anglų laikraščiai rašė kad vyskupas Hodoras paskyrė kun. Valadką administratorium visų tautinių bažnyčių Amerikoje. Pasirodo, kad vyskupas jį įvertina kaipo rimtą ir atsakomingą tokiam sunkiam darbui. Gaila tik kad patys lietuviai savo svarbesniu reikalų nesugebi atlikti, bet laukia autoritetų. Kodėl lietuvių tautiški kunigai taip nerangūs, ar per daug išdidūs, sunku išsiaiškint. Jau pirm trijų metų buvo pakeltas sumanymas sutvirtint tautinių bažnyčių veikimą, bet nieko tuo reikalu nebuvo nuveikta. Reiškia, truko vieningumo kad paduot vest reikalus tam, kuris tokiam atsakomingam darbui tinkamas.

Draugiškumo kupina vakarienė.

Vasario 28 lietuvių tautinės parapijos buvo surengta vakarienė, žmonių dalyvavo apie 200. Nuotaika buvo pavyzdinga, tik gal buvo biskį per daug alučio, nes prie baro prisigrust buvo sunku. Žinoma, parapijai liks gražaus pelno. Tai matot, kaip tik vadovas geras, tai tie patys žmonės kur kas geresni ir draugingesni.

Kovo 1 d. ant tautinės parapijos kapinių palaidojom Juozą Petrikį. Lai buna jam lengva laisvos Amerikos žemelė. Velionis Petrikys buvo laisvų pažiurų žmogus, Amerikoje išgyveno apie 40 metų. Vertėsi daugiausia iš lietuvių, pardavinėdavo knygas, laikraščius užrašinėdavo, patentuotus vaistus ir kitokius mažmožius parduodavo. Iš laikraščių daugiausiai jisai platino "Keleivį," nes geriausiai jį mylėjo ir prie pirmos progos pasiulydavo išsirašyt. Nemažai jis dirbo ir "Vienybei," kuomet ją redagavo Mačys, Mikolainis, Baltrušaitis ir J. Gegužis. Bet J. Širvydui pavertus ją melagių sandėliu, Petrikys atsisakė platinti.

Velionis užbaigė dienas labai vargingai. Nors jis ragino visus kitus šviestis, skaityt knygas ir laikraščius, bet savo reikalais buvo nerangus. Tiek laiko gyvendamas Amerikoje neišsiėmė nei pilietiškų popierų, tai susilaukęs senatvės ir likęs bejėgiu sunku buvo ką nors gaut ir iš valdžios, daug kartų pabudavo alkanas. Didžiausioj bėdoj skubėdavo pas Bronį Šimanskį, nes žinojo kad alkano, nei nuplyšusio niekad neišleis, o reikale sunus Kazimieras ir su karu pavežės. Tai velionio galas kelio sunkiausiose valandose budavo pas Šimanskus. Velionis mirė sulaukęs apie 76 metus amžiaus, buvo viengungis; paėjo iš Kaunijos, rodos nuo Eržvilko. **Koresp.**

Studentė Kaltinama Nužudžius Kudikį.

Scena Philadelphijos teisme. Mary Keenan O'Connor, 19 metų amžiaus studentė, kaltinama prigirdžius 5 metų amžiaus mergaitę, aiškina teismui, kad toji mergaitė prigėrusi pati. Policija parašjusi melagingą raportą ir melagingai liudijanti, kad išrodytų, jog kudikis buvo smurtu prigirdytas.

Kas Mums Rašoma

Great Neck, N. Y. Vasario 6, Kasmočių salėje įvyko supryzo baliukas, surengtas dr-gams E. M. Karazijams 25 metų vedybinio gyvenimo proga. Karazijai gyvena Port Washingtone, pažangus žmonės ir darbininkų judėjimo remėjai ir seni "Keleivio" rėmėjai.

Tą linksmą balių surengė geri jų draugai Baranauskai, Laugaliai ir Staduliai. Svečių dalyvavo apie 200.

Laike vakarienės buvo programa iš dainų ir kalbų. Visi Karazijams linkėjo sulaukti auksinio jubilėjaus.

Kalbėtojai atsikreipė į svečius kad sugelbėt Ispanijos našlaičius. Bet komisija tam nepritarė. Aukos buvo renkamos privačiai. Surinkta $8.00.

Po vakarienės svečiai linksminosi, šoko iki vėlumai. **A. P.**

GIRIA "KELEIVĮ."

Gerbiamoji Administracija!

Gavau nuo jusų paraginimą, kad pasimokėčiau už "Keleivį." Labai puiku! Prisiunčiu du dolerius pinigais ir lai lanko dar metus mane "Keleivis."

Žodis kas liečia patį laikraštį. Man išskaičius "Keleivį" ištisus metus, jis labai patiko! Jame vedamas moterų skyrius itin yra geras. Štraipsniukai trumpi, bet gyvai parašyti ir svarbiais moterų klausimais. Korespondencijos irgi neblogos ir vaizdingos. Kaip kurie korespondentai mėgsta rašyt ilgas korespondencijas, tas lyg daro nubodumo. Bet, abelnai, jose vedama nuomonė gyvai atvaizduojama, tad turi savo vertę ir už tai "Keleivio" korespondentams pripuola didelis kreditas!

Vienas iš geriausiai pastatytų "Keleivio" dalykų, tai apžvalgų skyrius. Apžvalgos itin puikios. Redakcijiniai straipsniai apie bendrą politiką irgi neblogi. Atsinešimas linkui Sovietų Sąjungos irgi neblogas. Duodamos žinios, ar straipsniai, apie Sovietų Sąjungą gana įdomūs ir nuoširdūs. Kas kritikuotina, tas buna pakritikuota, o kas kurybinio, tas pagirta. Tokia nuotaika "Keleivy" yra puiki ir gera! Pirmo puslapio žinios irgi geros ir gyvai vedamos.

Turiu prisipažinti, kad Maikės su Tėvu tai neskaitau. Mano nuomone, jei butų dedama "Keleivy" apysakaičių, tai butų geriau. Eilių irgi galėtų buti biskį daugiau.

Tai mano nuomonė apie "Keleivį" išskaičius jį čielus metus. Aš nuo savęs patarčiau, kad kiekvienas susipratęs lietuvis darbininkas užsiprenumeruotų "Keleivį," nes tai puikus laikraštis, kuriam lygaus sąvaitraščio čia Amerikoje nėra. Su pagarba,

T. Wallace.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

K. J. Mežeikiui.—Aukštas kraujo slėgimas reiškia, kad kas nors trukdo laisvą kraujo tekėjimą gyslomis. Kadangi širdis nuolatos kraują pumpuoja, o susidariusios kliutys jo tekėjimą trukdo, tai pasidaro slėgimas. Priežasčių tam yra labai daug ir nevisuomet jas galima susekti. Bet daugiausia prie to prisideda netvarkingas gyvenimas. Kaip užsilaikyti turint aukštą kraujo slėgimą, tai geriausia gali patarti gydytojas, nes kiekvieno ligonio reikalas gali but kitoks. Kraujo slėgimą gydytojas suseka tam tikru instrumentu, kuris vadinasi sfigmomanometru. Iki žmogaus pusamžio normalus kraujo slėgimas turėtų but tarp 100 ir 130 milimetrų. Po pusamžio kraujo slėgimas visuomet pradeda kilti ir nuo 145 iki 160 milimetrų skaitomas da normalus. Bet aukščiau 160 buna jau nesveikas reiškinys.

LAIMĖJO $100,000.

Čia parodytas su savo žmona bostonietis Van Sant, kuris už parašymą geriausio skelbimo cigaretų kompanijai laimėjo $100,000.

WORCESTER, MASS.
CHESNEY'S CANTEEN
GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RUŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Aras, Kuris Užpuolė Mergaitę.

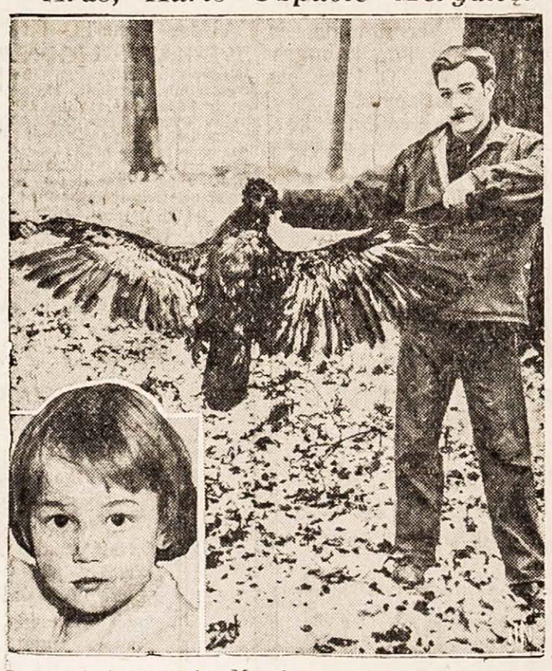

Gunpowderio miestely, Marylande, du dideli vanavai anądien užpuolė mažą Ernestburgerių mergaitę, kuri žaidė netoli namų (ji parodyta šio vaizdelio kertėj). Kaimynas Albert Alms vieną vanagą nušovė, o antras nuskrido. Užmuštas aras svėrė 50 svarų.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO M. MICHELSONIENĖ.

JUODVEIDĖS PRIEŠINGOS DAUGPATYSTĖS PANAIKINIMUI.

Pas baltuosius yra įsigyvenusi monogamijos šeimyna. Tai yra tokia šeimynos tvarka, kad vienas vyras gali turėt tik vieną moterį, o moteris — vieną vyrą.

Jeigu pas mus žmona sužino, kad jos vyras turi daugiau moterų, tai kįla skandalas.

Bet kaip tik priešingai yra Afrikoje, kur da gyvuoja poligamijos šeimyna, kur vyras gali turėti keliatą ir net keliolika moterų.

Šiomis dienomis Tautų Lygos mandatų komisija pranešė gavusi iš Francuzijos Kameruno (Vakarų Afrikoje) juodveidžių moterų protestą prieš sumanytąjį poligamijos (daugpatystės) panaikinimą. Pasirodo, vadinas, kad negrės nori palaikyti dabartinę šeimynos formą, kur vyras gali turėti moterų kiek jis nori.

Šitokį savo nusistatymą juodos moterys motivuoja tuo, kad kelioms moterims lengviau atlikti reikalingus šeimynos darbus. Įvedus monogamiją, jau tiktai viena butų darbininkė.

Dalykas, matote, yra toks, kad Afrikoje, kaip ir kitose necivilizuotose šalyse, moteris tebėra da vyro vergė. Vyras jai ne lygus draugas, bet viešpats. Kaip vergei, žinoma, vienai butų sunkiau, negu kelioms. Todėl negrės ir bijosi vienpatystės.

TARNAIČIŲ JAU NĖRA.

Corinne R. Goldsmith, Illinojaus valstijos samdymo biuro perdėtinė, tvirtina, jog šiandien Jungtinėse Valstijose jau visai neliko namų ruošos darbininkių, kurios seniau sunkiai dirbdavo ilgas valandas už visai menką atlyginimą. Jų išnykimo priežastis esanti ta, kad ateivybė tapo labai suvaržyta. Čia augusios merginos griežtai atsisako taip vergauti.

Buvusių tarnaičių vietas dabar užima tyčia tam darbui išlavintos čia gimusios merginos, kurios jau nesivadina "tarnaitėmis," bet "**namų darbo pagelbininkėmis...**

Tokios "namų darbo pagelbininkės" dirba tik paskirtas valandas, ir darbą pradeda ir užbaigia paskirtu laiku, bet ne taip, kaip budavo seniau: kada svečiai išeidavo, tai tarnaitė turėdavo dirbti per naktį, kad ponams iš ryto atsikėlus, viskas butų jau apvalyta ir sutvarkyta. Dabar "pagelbininkės" jeigu dirba ilgiau, negu sutarta, tai turi užtai gauti ir ekstra mokestį.

Kas sąvaitė, paskirtoj dienoj, kiekviena pagelbininkė gauna pusę dienos saviems reikalams.

Darbo laikas yra neilgesnis kaip 10 valandų į parą.

MERGINŲ KONSKRIPCIJA.

Matyt, kad Vokietijos naciai ištikrųjų rengiasi ką nors pulti, nes kaip įmanydami ruošiasi prie karo. Nesenai jie paskelbė keturių metų ginklavimosi planą, o dabar vėl sumanė merginų konskripcija namų ir ukių darbams laike karo, kuomet vyrams reikės eit į ugnį.

Kad visos merginos butų prie tokių darbų gerai paruoštos, Goeringas išleido įsakymą, kad visos merginos, kurios dar nėra 25 metų amžiaus, per visus metus eitų dirbti namų arba ukio darbą.

Visoms darbo įmonėms, raštinėms ir valdžios įstaigoms yra uždrausta samdyti tas merginas, kurios neturės tam tikro paso, parodančio, jog jos jau išdirbo paskirtus metus prie namų arba ukio darbų.

KAIP PASIDARYTI NAMIE MUILO.

Draugė O. Lapinskienė iš Montrealo klausia, ar negalėtume "Keleivy" paaiškinti, kaip pasidaryti namie muilo.

Muilams daryti yra labai daug formulų, tačiau principas beveik tas pats visų: beveik visi muilai yra daromi iš kokių nors riebalų ir šarmų.

Paprasto muilo drapanoms skalbti galima pasigaminti šitokiu budu:

Paimt 7 svarus gyvulio taukų ir 1 svarą šarminės druskos (lye).

Druską ištirpint su 2 kvortom vandens. Tada ištirpint ant ugnies riebalus ir, maišant juos medine lopetėle, pilt po truputį šarmą. Maišyt reikia mažiausia 15 minučių, visą laiką dapilant šarmo.

Kai mišinys puode sutirštės, tada supilt jį į tam tikrus lovelius arba formas ir pastatyt į šalį, kad sustingtų. Tuomet išvertus iš formų muilo plyteles galima išdžiovint, kad butų tvirtesnės.

Tai bus pats paprasčiausis muilas.

Tualetiniai arba kvepiantieji muilai veidams prausti yra daromi iš visokių augalinių aliejų, kvepalų ir kitokių dalykų. Apie juos reikia gerai nusimanyti, kitaip neišeis geras produktas ir daugiau kainuos, negu perkant krautuvėj gatavą muilą, todėl čia ir neaiškinsim, kaip jie padaromi.

MALTO KUMPIO KEPSNYS SU KRIENŲ SOSU.

1 svaras sumalto rukyto kumpio.

Pusė svaro maltos kiaulienos.

1 puodukas duonos trupinių.

Pusė puoduko pieno.

1 išplaktas kiaušinis.

1 šaukštas rudo cukraus.

Ketvirtadalis šaukštuko maltų gvazdikų.

Norint, galima pridėt ir smulkiai sukapotą svoguną.

Sumaišius išplaktą kiaušinį su pienu, užmerkite jame duonos trupinius, paskui sudėti mėsą ir kitus priedus. Viską gerai suminkyt, sudėt į keturkampę blėtą ir kepti vidutinio karščio pečiuje apie 50 minutų.

Krienų sosą reikia paruošti gerai išplakant pusę puoduko rugščios smetonos su 3 šaukštais tarkuotų krienų ir puse šaukštuko druskos.

GYDUOLĖS.
NUO ULCERIO.
Kurie serga Ulceriu, tiems labai gera pagalba. Nėra skirtumo, ar liga viduriuose ar iš viršaus. FRANK RICICKIO gyduolės, vienos gert, o kitos tept iš viršaus pagal nurodymą, SUSTABDO SKAUSMUS, SUSTABDO KRAUJO BĖGIMĄ, SUTINIMĄ, PRALIUOSUOJA VIDURIUS, pataiso apetitą, teikia ramumą. Serganti tokiom ligom nieko nelaukdami nusipirkit F. RICICKO gyduolių ir vartokit jas taip kaip yra nurodyta Kaina $3.00 bonkutė ar dėžutė.
MOSTIS. Kurie kenčiate nuo negyjančių žaizdų, užsisenėjusių ir naujų, kurios dangiausiai pasirodo ant kojų ir kitų kuno dalių, kurios kartais užgydomos bet ir vėl atsinaujina. Žaizdų išvaizda: prakiura oda, parausta, pamėlynuoja, teka vanduo ir niežti. Kuriem tas pasireiškia, vartokit F. Ricickio Mostį ir jo patarimus, su kurios pagalba išsigydysit. Mosties kaina $1.00 ir $2.00.
KURIE TURI "PILES" ir da neturėjot operacijos, musų gyduolės duos geriausia patenkinimą. Kaina tų gyduolių $1.50. Užsisakydami gyduoles, pinigus siųskite pašto Money Orderį. Už U. S. rubežių, 25c. brangiau. Adresas:
FRANK RICICKAS
298 Hillside Ave.,
HARTFORD, CONN.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Byla Dėl Policijos Apšaudymo.

Kaune anądien kariuomenės teismas sprendė Šakių apskr., Kidulių vals. piliečio J. Kvedaravičiaus bylą, kaltinamo tuo, kad 1936 m. balandžio 18 d. jis nakties metu važiuojantį kelių apšaudęs Kidulių nuovados viršininką A. Jušką.

Kvedaravičius pripažintas kaltu ir nubaustas 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Kvedaravičių kiek anksčiau vienoje byloje už nužudymą žmogaus vestuvėse Mariampolės apygardos teismas nubaudė irgi 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, bet Rumai bausmę sumažino ligi 8 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

DAVĖ AKMENIU ŠEDUVOS POLICIJOS VIRŠININKUI.

Kariuomenės teismo išvažiuojamoji sesija Šiauliuose sprendė Ig. Veblausko, L. Ungalio ir A. Bučinsko kaltinamų tuo, kad Šeduvoje užpuolę policiją.

Veblausk a s nubaustas trejais metais, Ungailis su Bučinsku po 1 metus paprasto kalėjimo.

Pil. A. Balčiunas prieš kurį laiką akmeniu metė į galvą Šeduvos nuovados viršininkui ir jį sužeidė.

Balčiunas nubaustas trejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

TAURAGĖS APYLINKĖJ MIRĖ 3 ŠIMTAMEČIAI ŽMONĖS.

Sausio mėnesyje Tauragės apylinkėje mirė 3 seneliai, kurie gyveno daugiau kaip 100 metų.

Sausio mėnesio pradžioje Naumiestyje mirė Parakininkienė, kuri turėjo 120 metų. Visa apylinkė stebėjosi tokiu ilgu jos amželiu.

Vainuto valsčiuje mirė 2 šimtamečiai: Lazdunėnų kaime Tutlys, kuris turėjo 100 metų ir Galnės kaime Bernotienė, kuri taip pat turėjo daugiau kaip 100 metų. Apie šitų trijų žmonių mirimą kalba plati apylinkė.

IŠAIŠKINO ŽMOGŽUDYSTĘ OLAINIŲ MIŠKE.

Buvo rašyta, kad Kedainių apskr., Olainių miške rasti įkasti į žemę žmogaus kaulai.

Kriminalinė policija išaiškino, kad 1936 m. buvo nužudytas Albinas Jutelis, kilęs iš Panevėžio apsk., Naujamiesčio vals., Vaiškonių kaimo.

Jutelis buvęs miško darbininkas, bet blaiviai ir taupiai gyvendamas buvęs susitaupęs kiek ir pinigų, tai apiplėšimo tikslais jį nužudęs Silvestras Vorobjovas taip pat darbininkas, kuris jau suimtas.

PO PAMALDŲ JEZNO MIESTELY IVYKO ŽIAURIOS MUŠTYNĖS.

Trakų apskrity, Jėzno miestely, po pamaldų 30 sausio įvyko kruvinos muštynės, per kurias A. Taraškevičius iš Kašonių kaimo buvo užmuštas, o keliatas kitų katalikų sunkiai sužeista. Užmuštasis paliko savo ukį ir seną motiną.

Šiaulių apylinkėj ukininkai labai susirupinę rugiais: prakasus sniegą randama žemė nei kiek neįšalusi, tai rugių želmenys pelėja. Tikimasi, kad pavasarį daugumas rugių jau nebeatsigaus.

Kalėjimo Budeliai Išteisinti.

Sausio 31 dieną Kauno apygardos teismas sprendė kalėjimo tarnautojų bylą dėl kalinio Antano Narkeliuno sumušimo. Užtai, kad Narkeliunas forte išėjo be leidimo į kalėjimo koridorių, forto vedėjas Kristop Vaczemel su sargais Ščerbakovu, Gustu ir kitais parmušė jį ant cementinės aslos ir paskui taip jį kojomis suspardė, kad sulaužė šonkaulius, išdaužė dantis ir tt. Teismas visus tuos budelius išteisino.

Birštone Suėmė Žmogžudį.

Prieš pat Kalėdas Alytuje buvo nužudyta Ch. Gronienė. Nužudyta plėšimo tikslais. Kriminalinė policija išaiškino, kad Gronienę nužudė pil. Adomas Simulevičius, nesenai paleistas iš kalėjimo. Nužudęs Gronienę Simulevičius pabėgo į Birštono valsčių, kur dabar ir suimtas.

ĮLUŽO Į TELŠIŲ EŽERĄ SU ARKLIU IR ROGĖM.

Sausio 25 d. pavakare pilietis rogėmis važiavo iš Dirkstelių dvaro pusės per "Mąsčio" ežerą į Telšius. Kiek pavažiavus nuo kranto staiga rogės ir arklys įlužo ir pradėjo skęsti. Laimei netoli buvę žmonės jį, arklį ir roges išgelbėjo. Šįmet per Telšių ežerą mažai kas važiuoja, nes dėl nepaprastai storo sniego sluoksnio ledas labai silpnas.

BLAIVININKAI PRAGĖRĖ AUKAS BLAIVYBEI.

Šiomis dienomis Lietuvos blaivinimo draugija Kauno gatvėse dėžutėmis surengė rinkliavą. Du tos rinkliavos dalyviai Darbo rumų tarnautojai—Iličiukas ir Ilmanavičius — vakare dėžutę atsiplėšė ir per dieną surinktas aukas pragėrė.

Daroma kvota, nes rinkliavos rengėjai padavė skundą oficialioms įstaigoms.

GĄSDINA ŽMONES "PEKLOS SMALA."

Papilės parapijos kunigai per pamokslus gąsdina kaimiečius, kad kurie skaito "Lietuvos Ukininką," tie gaus "pekloje smalos po smerties." Bet išrodo, kad ukininkai "peklos smalos" jau nebijo.

ROKIŠKY APSIGYVENO AMERIKIETIS "NAZALĖŽNINKAS."

"Lietuvos Ukininkas" praneša, kad Rokiškio miestely apsigyveno amerikietis, tautinės katalikų bažnyčios kunigas Gylys.

Apalpo Dėl Dukters Likimo.

Čia parodyta scena iš Philadelphijos teismo, kur nauja mergina buvo teisiama dėl nuskandimo 5 metų dukrelės. Sena Mrs. O'Connor, teisiamosios merginos motina, teisme apalpo. Du vyrai čia neša ją iš teismo salės be žado.

Ubagas Nužudė Ukininkę.

Čekiškės valsčiuje, Baublių kaime, 8 vasario, savo grįžioje rasta nužudyta J. Masalskytė, 64 metų amžiaus ukininkė.

Masalskytė turėjo apie 10 ha žemės ukelį ir viena gyveno.

Iš vakaro pas Masalskytę užėjo elgeta Juozas Masalskis nakvynės (ne giminė, tik bendrapavardis), kuris nakties metu Masalskytę nužudė ir nužudęs, nutempė į daržinę ir ten paslėpė.

Ryto metą aplinkiniai gyventojai pastebėjo, kad elgeta Masalskis kažką neša iš Masalskytės grįčios. Žmonės elgetą sulaikė. Buvo pranešta policijai, kuri žmogžudystę ir išaiškino.

Elgeta Masalskis buvo bastunas ir žiemą net šalčių metu miegodavo šlaituose, paupiuose: iš vakaro jis pasikurdavo ugnį, o kai ugnis užgesdavo ir toje vietoje žemės įšildavo, tai Masalskis ugniavietėje atsigulda, vo giedoti.

Elgeta Masalskis areštuotas ir uždarytas Kauno kalėjiman.

KRUONIO VALSČIUJE NUSIŠOVĖ JAUNUOLIS.

Trakų apskrity, Kruonio valsčiuje, Anglininkų kaime, 28 sausio nusišovė Pranas Matonis, 18 metų amžiaus jaunuolis. Manoma, kad nusišovimas įvyko per neatsargumą. Velionis buvo rastas malkinėj negyvas po poros valandų po nusišovimo. Velionis buvo padorus vaikinas, ne peštukas, ne girtuoklis. Buvo pažangus ir su šeima bei kaimynais labai gražiai sugyvendavo.

ŠĖTOS ŽMONĖS PASIGENDA IŠVYKUSIŲ AMERIKON SAVIŠKIŲ.

Iš Šėtos apylinkės, Kėdainių apskričio, daug žmonių yra išvykę Amerikon. Pirmiau išeiviai su saviškiais palaikydavo glaudžius santykius, susirašinėdavo laiškais, apsimainydavo laikraščiais ir tt. Gaudavome "Keleivį," "Sandarą," "Tėvynę" ir kit.; mes jiems siųsdavome savų laikraščių. Dabar šis gražus brolių ryšys jau beveik nutrukęs. Sunku sulaukti nuo brolelio —amerikono laiško, o laikraščio tai ir neprašyk —visvien neprisiųs. Nežinia ar taip greit užgeso musų brolių išeivių kilni savo senosios tėvynės ir tėviškės meilė ar jų visiškas viskuo nusivylimas, ar kitos priežastys čia kaltos.

Musų tauta negausinga, tai kiekvienas lietuvių ištautėjimas ar bent nutolimas nuo lietuvių tautos yra didelis nuostolis.

SUIMTI PANEMUNĖLIO VIRŠAITIS IR SEKRETORIUS.

Rokiškio apskrity nesenai sudegė Panemunėlio valsčiaus savivaldybės butas. Tardymas parodė, kad ugnis buvo padėta tyčia, norint sunaikinti valsčiaus knygas ir gal paslėpti pinigų išeikvojimą. Todėl šiomis dienomis buvo suimtas valsčiaus sekretorius Kairys ir viršaitis Jurgelionis.

DIDELIS MIŠKO PAREIKALAVIMAS IR JO STOKA.

Laikraštis "Musų Girios" nusiskundžia, kad Lietuvoje esąs didelis miško medžiagos pareikalavimas ir kai kur jaučiama didelė jo stoka. Pasak "Musų Girių," Rokiškio apskrity labai truksta kuro. Kertant vienerių metų kirtimo normą kuro vos užtenka valdžios įstaigoms ir pradžios mokykloms. Pieno perdirbimo bendrovės be varžytinių kuro jau nebegaunančios pirkti, o ukininkai visai negauna pirkti nei kurui, nei statybinės miško medžiagoš. Pradžios mokykloms kuras vežamas kai kur per 20 kilometrų.

SUĖMĖ ESTIJOS PILIETĮ, SUŽEIDUSI VIRBALIO POLICININKĄ.

Aną dieną Virbalyje nežinomas asmuo revolverio šuviais sužeidė policininką, reikalavusio parodyt dokumentus.

Išaiškinta, kad policininką sužeidė Estijos pilietis Aleks. Gachloras.

Jis laiko save studentu ir pas jį rasta penkios studentiškos kepuraitės ir viena kaukė. Manoma, kad jis yra tarptautinis apgavikas.

ARKLYS UŽMUŠĖ MOTERĮ.

Šiaulių apskrity, Naisių-Kurtavėnų vieškeliu 6 vasario važiavo Jadvygavos kaimo, Padubysio val. gyventoja Gudavičienė Ona į mišką parsivežti žabų. Arkliui kažko pasibaidžius, moteriškė vietoje buvo užmušta.

"Keleivio" Kalendorius 1938 Metams.

1938 metų Kalendoriuje yra labai daug naudingų patarimų, nurodymų ir visokių "sekretų."

Kalendoriaus kaina yra 50 centų, bet "Keleivio" skaitytojams tik 25 centai.

Kurie "Keleivio" Kalendoriaus neturite, užsisakykite jį dabar, nes greitai išsibaigs.

Užmokestį galima prisiųsti money orderiu, arba įdedant į konvertą sidabrinį kvoterį. Bet dedant pinigą, jį reikia suvyniot į popierėlę, kad nepraplėštų konverto.

Galima prisiųsti užmokestį ir pašto ženkleliais po 3 centus. Tik iš Kanados prašome stampų nesiųsti, nes Jungtinėse Valstijose jų negalima vartoti.

Adresuokit: "Keleivis," 253 Broadway, South Boston, Mass.

Žiauri Žmogžudystė Butrimonyse..

Aną dieną Butrimonyse (Alytaus apskr.) žydų pradžios mokykloje rasta nužudyta sargė Vitkauskienė.

Velionė buvo penktame mėnesio nėštume. Krutinėje rastos žaizdos—duriai. Įtariamas vyras, batsiuvys, 22 metų amž., kuris sulaikytas.

MAŽEIKIŲ APSKRITY TRUKSTA MIŠKO.

Pikeliai. Šįmet Pikelių girininkijoje, Mažeikių apskrity, pabrango miškas. Parduodamas miškas yra labai varžomas. Ypatingai yra varžomas statybinis miškas; yra įvaržoma 50—60 procentų, o kartais net ligi 110 procentų aukščiau įkainuotos kainos.

Miško brangumu ir jo trukumu labai susirupinę ukininkai, nes aišku, kad visiems miško nebeteks.

PASVALIEČIAI SKUNDŽIASI DĖL PLENTO DARBININKŲ.

Biržų apskrity, ties Pasvalio miestelių ir toliau, prie plento, jau senai skaldomi akmenys. Kadangi dirba darbininkai atvykę iš kitur, tai jie yra labai drąsus ir užkabinėja praeivius. Labiausiai jų bijosi moterys, kad neatimtų į turgų nešamų produktų.

PATRONAS IŠMUŠĖ VAIKUI AKĮ.

Rokiškio apskrity, Ulytėlės kaime, Grigonių 10 metų amžiaus vaikas rado šautuvo patroną ir pradėjo jį daužyti. Patronas sprogo ir išmušė vaikui akį.

Voldemaras Vyksiąs į Užsienį.

Apie Voldemaro iš kalėjimo paleidimą "L. Žinios" rašo taip:

Vasario 12 d. Respublikos Prezidentas pasirašė malonės aktą, kuriuo prof. A. Voldemarui dovanojama bausmė; Voldemarą iš kalėjimo paleido. Kaip žinoma, po 1934 m. birželio 7 d. aliarmo Karo lauko teismo buvo nubaustas 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Voldemaras iškalėjo trejus metus, septynis mėnesius ir septynias dienas.

Išėjęs iš kalėjimo, prof. Voldemaras vieną mėnesį praleisiąs Zarasuose pas savo brolėną, o paskui, gal but, vyksiąs į užsienį.

Be Voldemaro, amnestuoti ir taip pat iš įvairių kalėjimų paleisti penki įžymus Klaipėdos krašto nacių veikėjai: baronas Roppas, dr. Ern. Neumanas, Vilius Bertulaitis, Paulius Brokopfas ir Ernstas Rademacheris.

Iš jų bylos dar paliko kalėjime Prysas, Bolius, Liepa ir Vanagat (buvo nubausti mirties bausme už Jasučio nužudymą) ir Ern. ir Aug. Valaičiai nubausti visą amžių kalėti už pasikėsinimą nužudyti ir apšaudymą ukininko Lopso.

Be to, dovanota bausmė ir 12 ukininkų, nubaustų už dalyvavimą Suvalkų krašto įvykiuose.

Jonavos burmistras prašo atatinkamos įstaigos pastatyti Jonavoje gelžbetoninį tiltą per Nerį, nes, plečiantis miestui, jis yra reikalingas.

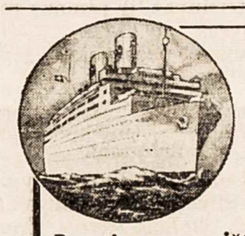

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS Dvidešimtmečio minėjimo Iškilmių Lietuvoje proga

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

ir LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE, Inc.

Rengia asmeniškai lydimą Metinę tiesioginę Ekskursiją į LIETUVĄ

MODERNIŠKUOJU BALTU MS."GRIPSHOLM"

Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 28 d.

Per GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ

Tuo pačiu motorlaiviu "Gripsholm"

Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovauja VLADAS MUCINSKAS, Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas, išplauks iš New Yorko Liepos 1 d.

Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA

Iš Stockholmo laivu S. S. MARIEHOLM"

Kiti išplaukimai iš New Yorko:

KOVO 19, KOVO 26, BAL. 16, GEGUŽĖ 3

Geriausia Jums patarnaus musų agentas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE

154 Boylston St., Boston, Mass.

Pažangiejie Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas žurnalas **KULTURA.**

"KULTURĄ" REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS, nes "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomus perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną **"Juoda Mergaitė Jieško Dievo."**

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi: **Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams $4; pusei metų $2.**

Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

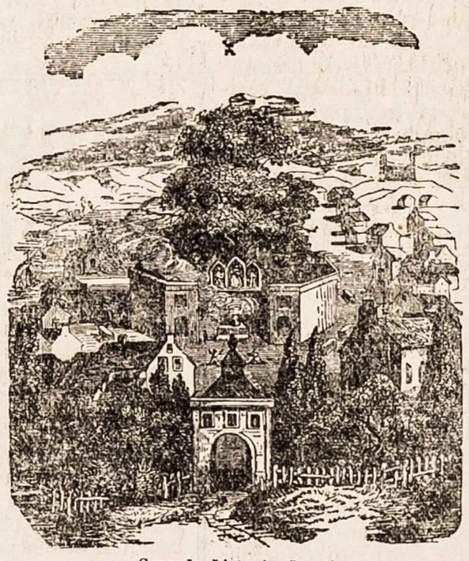

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityt, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knygą didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—$1.25. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba "Money Orderį". Adresuokit sekančiai:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Į LIETUVĄ

TIK SEPTYNIOS DIENOS

Jei keliausite ekspresiniais garlaiviais

BREMEN • EUROPA

Greiti traukiniai prie pat laivų Bremen ir Europa. Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Arba keliaukite populiariais laivais

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo. Mes pagelbėsime jums išgauti svečių ir immigracijos vizas dėl jusų giminių iš Europos. Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

252 BOYLSTON ST., BOSTON, MASS.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Vietinės Žinios

SKANDALAS POLITIKIERIŲ TARPE.

Gubernatoriaus padėjėjas Kelly kaltinamas pramušęs žmogui galvą.

Tarp Massachusetts gubernatoriaus Hurley'o ir jo padėjėjo Kelly'o labai įtempti santikiai. Kelly yra atkaklus, netašytas stačiokas, bet labai daug apie save manantis airys. Kai tik gubernatorius išvažiuoja, tai Kelly atsisėda jo kėdėn, susideda kojas ant deskos ir pradeda visiems davinėti įsakymus, sakydamas, kad dabar jis esas gubernatorius.

Bet toks nekulturingumas butų da nedidelis dalykas. Amerikos politikieriai dažnai buna tokie netašyti žmonės. Tačiau šiomis dienomis iškilo daug negražesnių jam kaltinimų. Dr. David L. Williams, beprotnamių komisionierius, parašė gubernatoriui laišką, apskųsdamas leitenant-gubernatorių Kelly kaip užpuoliką ir mušeiką. Savo laiške Dr. Williams sako, kad pereitų metų 18 gegužės Kelly pareikalavęs, kad jis, Dr. Williams, duotų jo sėbrui kontraktą aprupinti reikalingais daiktais valstijos beprotnamius. Kai Dr. Williams šitą reikalavimą atmetęs, Kelly puolęs jį mušti ir pramušęs galvą. Nuo to laiko Dr. Williams negalėjęs eiti savo pareigų.

Lyg ir nujausdamas šito skandalo iškėlimą, Kelly pasiėmė savo žmona ir atsisėdęs laivan išplaukė pasivažinėti Pietų Amerikos pakraščiais. Tik paliktas jo sekretorius James T. Burke neigia visus kaltinimus ir sako, kad tai esąs "niekingas prasimanymas." Visa tai esą "sufabrikuota" tuo tikslu, kad pakenkus Kelly kandidaturai, nes jis dabar "runijąs" į gubernatorius.

Piliečiai turėtų kada nors susiprasti ir iššluoti iš valdžios įstaigų visą šitą nešvarią politiką. Bet kaip jie susipras, kuomet mokyklose jie nieko daugiau neišmoksta, kaip tik "sporting news" skaityti!

Susikulė policijos automobilis su kaliniais.

Veždamas du surakintu kalinius, Charlestowno policijos automobilis pereitą subatą susikulė su kita mašina. Policijos vežimas buvo tiek sugadintas, kad negalėjo toliau važiuoti. Kalinius paėmė kitas automobilius.

"Laisvės" šėrininkų žiniai.

Mus prašo pranešti, kad ateinantį sekmadienį, kovo 13 d., 2 val. po pietų, 376 Broadway salėj šaukiamas bostoniečių "Laisvės" šėrininkų susirinkimas aptarimui reikalų.

Prašo visų atsilankyt. Pasirašo K. P. sekretorius.

Netoli nuo Dudley st. stoties, po South Bostono gatvėkariu pereitą subatą pakindo 13 metų vaikas, Hugh McGuire, ir buvo mirtinai sužalotas. Ugniagesiai turėjo pakelti visą gatvėkarį, kad išimti vaiką iš po jo.

Readvillėj atsidarė vagonų taisymo dirbtuvė.

Pereitą sąvaitę Readvillėj atsidarė New Haveno geležinkelio vagonų taisymo dirbtuvė, kuri stovėjo uždaryta nuo 6 sausio dienos. Pereitą sąvaitę buvo priimta 50 darbininkų ir sakoma, kad per visą šį mėnesį bus priimama. Seniau nemaža ir lietuvių tenai dirbo. Taigi vertėtų dabar, ir vėl pamėginti.

Lietuvis per plauką tik nežuvo parako eksplioziijoj.

South Actone, netoli nuo Bostono, anksti pereito nedėldienio rytą parako dirbtuvėj įvyko sprogimas. Buvo apie 3 valandą iš ryto ir darbininkų dirbtuvėj nebuvo, išskyrus vieną tik sargą. Netoli nuo dirbtuvės gyvena Juozas Kazokas, 39 metų amžiaus lietuvis. Išgirdęs sprogimą, jis atsikėlė ir nuėjo pažiurėti, ar nenukentėjo sargas. Negalėdamas jo rasti, jis įnėjo vidun ir išvaikščiojo visus skyrius, bet sargo nerado. Tuomet Kazokas nuėjo patelefonuoti ugniagesiams. Ir vos tik jis išėjo iš dirbtuvės, tuoj įvyko antras sprogimas, daug smarkesnis negu pirmutinis, ir visiškai sugriovė dirbtuvę. Jeigu Kazokas butų užtrukęs bent pusę minutės, jis butų buvęs užmuštas.

Mirė A. Hermanavičius.

Šį panedėlį mirė A. Hermanavičius, gerai lietuviams žinomas Metropolitan Life Insurance Co. agentas. Velionis buvo laisvų pažiurų ir gerai apsiskaitęs žmogus. Vos šiomis dienomis jam sukako 65 metai amžiaus ir jis pasitraukė iš darbo, išeidamas į pensiją. Džiaugėsi, kad dabar jau turės užtikrintą gyvenimą. Bet tuoj apsirgo ir po trijų sąvaičių ligos mirė.

Gaila žmogaus. Buvo labai teisingas ir ramaus budo vyras.

Kunas pašarvotas savo namuose, 100 G st.

Lietuviai automobilių nelaimėj.

Šį panedėlį Juozas Čypas nuo Silver streeto nuvažiavo su keliais savo "frentais" į Mattapaną ir apdaužė 3 automobilius, stovėjusius prie šalygatvio. Jis pats išliko sveikas, bet buvęs su juo Kazys Jukevičius ir John Richiell buvo tiek sužeisti, kad juos reikėjo vežti ligoninėn. Visi iš South Bostono.

Paskaita apie sveikatą.

Nedėlioje, kovo 13 d. nuo 7:30 vakare, **Lietuvių M. Žinyčios** svetainėj, bus aiškinama sveikatos reikalai. Paskaitą pamargins **Laisvės Vyrų Grupė.**

Tėma paskaitos: **Širdis, jos ligos ir kaip nuo jų apsisaugoti.** Labai įdomus ir pamokinantis dalykas. Klausytojai galės pasimokinti kaip pailginti savo amžių. Visi dalyvaukite, nes įžangos nebus.

Dailininkas P. Rimša South Bostone.

Pereitą sąvaitę South Bostonan atvyko p. Petras Rimša. Tuli asmenys yra paėmę iš jo "Artoją," vieną stambiausių jo kurinių, ir įteikė Bostono muziejui, prižadėdami p. Rimšai atlyginti už tai $1,000. Skulptorius sako, kad nuliejimas "Artojo" iš bronzo jam pačiam tiek kainavęs, todėl jis nori gauti bent savo pinigus atgal, o ilgų metų darbą jau sutiktų paaukoti. Šį reikalą jis nori užbaigti kaip galima greičiau, nes greitu laiku jis ruošiasi jau grįžti Lietuvon.

Bet pasirodo, kad asmenys, kurie paėmė iš jo "Artoją," iki šiol visai nesirupino sukelti pažadėtus jam pinigus. Bet dabar prisidėjo prie to reikalo d-ras Pašakarnis ir keliatą kitų rimtų veikėjų ir Rimšai nors dalį išlaidų bandys sukelti.

Šaukiamas moterų suvažiavimas.

Kovo 20 dieną South Bostone įvyks Massachusetts ir apylinkės lietuvių moterų suvažiavimas. Posėdis prasidės 11 valandą ryto, Piliečių Kliubo salėj, 376 Broadway. Pašalpinės moterų organizacijos, kliubai ir rateliai prašomi paskirti ir atsiųsti savo delegates.

Išvalė iš kelinių $130.

Clayton Hartford iš Dorchesterio pranešė policijai savo skriaudą. Girdi, nunešiau išvalyti kelines, bet vėliau atsiminiau, kad jose buvo $130. Kai gavau kelines atgal, pinigų jau neradau. Ir prie to da turėjo užmokėti už jų išvalymą. Bet policija negali jam $130 į tas kelines įdėti.

Dr. Pilkos paskaita.

Pereitą nedėldienio vakarą d-ras D. Pilka aiškino apie širdies mechaniką. Iš jo paskaitos tikrai buvo galima pasimokinti kokį didelį darbą širdis turi atlikti. Tolimesnėse paskaitose bus aiškinama kaip ją reikia pridaboti kad ji galėtų savo darbą tinkamai atlikti.

Rep.

MOTERŲ TARPTAUTINĖ DIENA.

Kovo-March 13 d., nuo 7 vakare įvyks apvaikščiojimas tarptautinės motetų dienos, svetainėje 376 Broadway, So. Bostone. Bus gera vakarienė ir puiki programa tai dienai pritaikyta. Parkalbėlę pasakys drgė Fanny Hartman. Dainų programą išpildys merginų kvartetas, kurios pasirodys pirmu kartu So. Bostone. Dainuos ir dr-gė Audickienė iš Dedhamo. Bus ir gera muzikalė programa. Rengia ALDLD. 2 kp. moterų skyrius ir kviečia visus atsilankyt į minėtą parengimą ir linksmai praleist vakarą. **Rengėjos.**

Saugok savo Sveikatą!

Mažai žmonių permato, kad žiemą taip kaip ir vasarą maistas genda, bet tikrenybėje taip yra. Temperatura turi but tarp 32 ir 50 laipsnių, kitaip maistas genda ir atsiranda bakterijų. Pavalgius tokio maisto, žmonės apserga visokiom ligom. Išsigydyt nuo tokių ligų daug kainuoja pinigų.

Kad apsaugojus maistą nuo sugedimo, nelaukiant užsisakyk geriausios išdirbystės **"FRIGIDAIRE,"** General Motors ŠALDYTUVĄ. Visi žino, kad sutaupysit daug pinigų ir sveikatą. Mes tik vieni lietuviai Bostone parduodam "Frigidaire" šaldytuvus, užeikit pamatyti.

DUODAM IR ANT LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

KELIATAS PATARIMŲ UKININKAMS.

Kas reikia žinoti perkant mažus viščiukus.

Pavasariui artėjant, daugelis ukininkų ir šiaip žmonių perkasi mažų viščiukų. Kad iš tokių viščiukų butų gražios naudos, butinai reikia žinoti šiuos faktus:

1. Nepirkti pigiausių viščiukų.

2. Žiurėti, kad vištos, iš kurių viščiukai pareina, butų valdžios ištirtos ir pripažintos, jog neturi vadinamos "pullorum" ligos.

Dabartiniu laiku ukiški žurnalai yra pilni skelbimų, kuriais siulomi viščiukai. Kiekvieną skelbimą perskaičius išrodo, kad jų viščiukai yra kuo geriausi. Kai kuriuose skelbimuose paduodamos ir viščiukų kainos. Daugelis žiuri, kur pigiau, tenai ir perka. Bet, nelaimei, pigus viščiukai ant pat galo išeina brangiau.

Prastų viščiukų galima kartais nusipirkti po 2 ar 4 centus pigiau, negu gerų, bet naudos iš to nebus. Viena, pigus viščiukai visuomet bus silpnesni; jie netaip gerai auga ir jų daugiau nugaišta, nebu brangesnių. Antra, jeigu pigesnis viščiukas ir užaugs, tai iš jo bus menkesnė višta. Jeigu ji svers pusę svaro mažiau, ją parduodant tuojau bus nuostolis.

Taigi aišku, kad geriau bus užmokėti kokius 2—4 centus už viščiuką daugiau ir susilaukti didesnio svorio vištos.

Be to, brangesni viščiukai paprastai pareina iš dėslesnių vištų. Tegul sau viščiukas kainuoja kelis centus brangiau, bet jeigu užaugusi iš jo višta padės tris tuzinus daugiau kiaušinių, tai, skaitant tik po 26 centus už tuziną, tokia višta duos 84 centus daugiau pelno, negu prastesnė.

Iš to aiškiai matom, kad brangesnysis viščiukas išeis pigiau, negu pigusis. Ukininkas, kuris užaugins 500 geros veislės vištų, turės apie $420 daugiau pelno, negu jis gautų iš prastesnės veislės.

Bet klausimas, kaip ukininkas gali žinoti, kurie viščiukai geresni, kurie prastesni? Juk beveik visi viščiukų pardavėjai skelbia, kad jų viščiukai pareina iš 'ištirtų vištų' (tested stock). Tačiau jie nepasako, kas jas tyrė ir ką ištyrė. Faktas yra toks, kad tokie biznieriai dažnai patys vištų ir nelaiko. Jie superka tukstančius kiaušinių, kur tik gali pigiau gauti, paskui sudeda juos į perinimo mašinas, išperina viščiukus, ir skelbia, kad tai esą "ištirtų" vištų viščiukai.

Taigi, perkant iš tokių biznierių viščiukus, reikia buti atsargiems. Reikia žiurėti, kas pasakyta jų skelbimuose. Jeigu viščiukai ištikrųjų pareina iš sveikų, ištirtų vištų, tai skelbimuose paprastai buna taip ir pasakyta: **"Tested for pullorum disease, found 100% clean** (arba) **100% pullorum clean by official test."**

Geriausia pirkti viščiukus iš tų, kurie laiko geros veislės vištas ir patys stengiasi jų veislę gerinti.

J. Stevensonas,
Randolph, Mass.

Radio programa.

Kovo 13, Bostono lietuvių radio programa per stotį WORL (920 kil.) kaip 9:30 ryto bus sekanti: (1) Cosmopolitan Strings Orkestra iš Norwoodo; (2) Jieva Sidariutė dainininkė iš Hudsono; (3) pasakys monologą.

ŽINYČIOS PATARNAVIMO OFISAS.

2 ATLANTIC ST., SO. BOSTONE.
Ateikite šiose valandose:
Rytais nuo 8:30 iki 9:15.
Penktadienio vakarais nuo 6 iki 8.
Šeštadienio rytais nuo 9:30 iki 12.
Bile atsitikime ar bėdoj ateikite į musų ofisą. Turime tinkamo patyrimo žmonėms padėti ir patarti.
Daug pinigų sutaupysite ir ruperčių neturėsite. Visiems durys yra atdaros.

GEO. C. STUKAS
FOTOGRAFAS
DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.
PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.
453 Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.

NORWOODE STUDIA
681 WASHINGTON STREET
NORWOOD, MASS.
Galima susitarti telefonu:
Norwood 0242

OPERETĖ "UŽ VILNIŲ."

RENGIA S. L. A. ANTRAS APSKRITIS.
Perstatys "Aušrelės" Choras po vadovyste muziko J. Dirvelio.

Nedėlioj, KOVO-MARCH 13 D., 1938 M.
LIETUVIŲ SALĖJ, E ir Silver St., SO. BOSTONE

Operetė "Už Vilnių," kuri pirmą kartą statoma, yra įdomus ir pamokinantis veikalas, su labai gražiom dainom. Vadovaujančiose rolėse dalyvauja žymus artistai kaip P. Skrickis, J. Janušonis, J. Emkus, J. Stepšis ir kiti. Pianistė Julia Rogliutė. Apart operetės bus koncertinė dalis, kurią išpildys pagarsėjusio Aušrelės Choro geriausios spėkos. Įžanga tik 40 centų. Pradžia 8:00 val. vakare.

2 VAL. DIENĄ, OPERETĖ "UŽ VILNIŲ" BUS PERSTATOMA NORWOODE, LIETUVIŲ TAUTIŠKAM NAME.

GRANTS
KNOWN FOR VALUES

Dvidešimt Penkių Centų Dienos
KETVERGAS, PĖTNYČIA IR SUBATA
ŠIMTAIS BARGENŲ PASIULYMAI!

Moterų Rayon Apatiniai 25c.
Leisais apsiuvinėtos Vestės, Panties ir Bloomeriai.
MOTERŲ ŠILKINĖS PANČIAKOS 25c.
Tikrai Gražios Kokybės.

Moterų Imituotos Odos Šliurės 25c.
Ilgai laikančios—smagios.
Vyrų Puikios Pančiakos, 3 poros 25c
Sudrutintais kojapirščiais, naujos mados.
Vyrų Kakliaraiščiai, 3 už 25c.
Tinka pasipuošimui arba darbe.
Vaikų Overalls (kelinės) 25c.
Saizai nuo 2 iki 6 — Stiprios.

W. T. GRANT CO.
CENTRAL SQUARE, CAMBRIGDE.

SLA. kuopoms pranešimas.

Nuo 1 kovo dienos jau prasidėjo SLA. viršininkų rinkimai. Daugelis narių nežino už kurį kandidatą balsuoti. Taigi šiuomi pranešam, kad balsuoti reikia už šiuos kandidatus:

Prezidento urėdui, **F. J. Bagočius.**

Viceprezidento — **J. Mažukna.**

Sekretoriaus — **J. Miliauskas.**

Iždininko — **K. P. Gugis.**

Iždo globėjų pareigoms reikia balsuoti už du: **E. Mikužiutę** ir **J. Marcinkevičių.**

Daktaro kvotėjo vietai balsuoti už **D-rą J. S. Staneslow.** **Rytų Komitetas.**

Pereitą subatą Dorchesteryje pasikorė Peter Wagner, 69 metų amžiaus krautuvininkas. Jį rado pakibusį krautuvėj, 10 Bowdoin st.

Parsiduoda Namas.

3 šeimynų, 11 kambarių, arti Carney ligoninės. Parsiduoda pigiai, nes vyrui mirus ir neturėdama šeimynos, noriu išvažiuot pas gimines. Matyt galima bile laiku. E. Malukienė 253 Gold street, So. Boston, Mass.

NAUJAS GERŲ ČEVERYKŲ ŠTORAS.

Juozapas G. Pečiulis, gerai žinomas So. Bostono lietuviams, atidaro Naują Čeverykų Štorą, po num. 447 Broadway, South Bostone. Pas jį galėsite gauti čeverykų visai savo šeimynai. OVER GLOBE čeverykus ir kitų žymių išdirbysčių vyrams ir augantiems vaikinams. **Moterims Arch Čeverykai** vėliausių pavasarinių madų ir didelis pasirinkimas. Taipgi ir vaikučiams čeverykučių. Atidarys vasario 19. Visi lietuviai užeikit pas J. Pečiulį, 447 Broadway.

GAUKITE
Permanent Wave
su moderniškomis mašinomis.
Gražiausias Sugarbaniavimas
CASPERS BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

Martin Walulis
FURRIER
PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIE.
Pigiau negu pirktumėt mieste.
Priimam priežiurai (storage) už 2 nuošimčiu nuo daiktų vertės.
1854 DORCHESTER AVE.,
Arti Ashmont Stoties
DORCHESTER, MASS.
Tel. TALbot 5208.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į to limas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

SOUTH BOSTON CAFETERIA
249 BROADWAY,
South Bostone.
SMAGI VIETA PASIVAIŠINT
Visokių Stiprių ir Minkštų Gėrimų ir Užkandžių.
Gera miera, puikus patarnavimas. Vakarais, specialiai paruošiami užkandžiai.
Puikų patarnavimą užtikriname. Vieta gražiai įrengta. Prašome visų užeit pas mus paviešėti.
Frank Zarveckas
Vincas Balukonis

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
187 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS

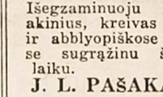

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

Tel. SOUth Boston 2660
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dieną
Nuo 2 iki 9 vak.
Subatom iki 5 p.p.
NEDĖLIOMIS:
iki 1 v. po pietų tik susitarus.
SEREDOMIS iki 12 dieną
Ofisas "Keleivio" name.
251 Broadway,
tarp C ir D street
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVERO)
CAMBRIDGE, MASS.

APTIEKA
Mes užlaikome visokių Vaistų ir Gyduolių. Nuo Patrukimo, Kosulio, Nusilpnėjimo Strėnų, Kraujo Valymo, Reumatizmo, Slaptingų Ligų. Taip-pat visokių žolių, Lapelių ir Dielių iš Lietuvos, ir Kalvarijiškio Medicinos Vyno. Musų aptiekoje geriausias patarnavimas ir teisingas patarimas. Vaistus nusiunčiam ir per paštą. Atminkite musų adresą.
H. Cabit (Reg. Aptiek.)
100 DORCHESTER STREET
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 2629, 2173 ir 2799

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston
1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir
Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.